

Prostorový design festivalu Kontinent

Štěpánka Bílková

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací
Ateliér Tvorba prostoru

Akademický rok: 2024/2025

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: Štěpánka Bílková
Osobní číslo: K22085
Studijní program: B0212A310004 Multimédia a design
Specializace: Tvorba prostoru
Forma studia: Prezenční
Téma práce: Scénické instalace – Prostor v prostoru

Zásady pro vypracování

- Rozbor zadaného prostorového úkolu a vymezení jeho problematičnosti
- Historiografie daného problému
- Známé příklady stejných nebo podobných řešení (min. 3 příklady, včetně osobního vyhodnocení)
- Koncept a vývoj návrhu (včetně osobního stanoviska)
- Autorská zpráva popisující vybrané a schválené řešení
- Výkresová část a obrazová dokumentace
- Dokladová část
- Fyzický model vybraného řešení, příp. realizace/instalace.

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam doporučené literatury:

ANTCHAK, Vladimír a Olivia RAMSBOTTOM. *The Fundamentals of Event Design*. Londýn: Routledge, 2019. ISBN 9781351142083.
FRISSEN, Roel a Ruud JANSSEN. *Event design handbook*. Londýn: Laurence King Publishing, 2016. ISBN 978 90 6369.
GAVENTA, Sarah. *New Public Spaces*. 1. vyd. Londýn: Octobus Publishing Group, 2006. 208 s. ISBN 184533-134-6.
MORAN, Nick. *Světelný design: pro divadlo, koncerty, výstavy a živé akce*. Praha: Institut umění – Divadelní ústav ve spolupráci s Institutem světelného designu, 2010. ISBN 978-80-7008-246-1.
NORBERG-SCHULZ, Christian. *Genius loci: Krajina, místo, architektura*. Vyd.2. Praha: Dokořán, 2010. ISBN: 978-80-7363-303-5.

Vedoucí bakalářské práce: MgA. Bernadett Királyová
Ateliér Tvorba prostoru

Oponent bakalářské práce: Ing. arch. Marcela Dorňáková
Ateliér Tvorba prostoru

Datum zadání bakalářské práce: 1. prosince 2024
Termín odevzdání bakalářské práce: 23. května 2025

L.S.

Mgr. Josef Kocourek, Ph.D.
děkan

Ing. arch. Kamil Koláček
vedoucí ateliéru

Ve Zlíně dne 1. prosince 2024

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb., v platném znění bez ohledu na výsledek obhajoby;
- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- jedno vyhotovení bakalářské práce v listinné podobě bude ponecháno Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně k uložení;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci – nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá; neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji, že

- jsem na bakalářské práci pracoval(a) samostatně a použitou literaturu jsem řádně citoval(a); v případě publikace výsledků budu uveden(a) jako spoluautor;
- odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

Ve Zlíně, dne

.....

podpis autora

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce se zabývá prostorovým designem multižánrového festivalu s názvem Kontinent, který se každoročně koná v Rožnově pod Radhoštěm. Festival propojuje hudbu, výtvarné umění, film a literaturu. Letos je inspirován kulturou a vizuálem Orientu, konkrétně pak Palestinou. Cílem práce je vytvořit esteticky i funkčně propojené prostory, které divákům umožní co nejhlubší zážitek. Praktická část zahrnuje vytvoření návrhu pro samotný prostorový design, jenž se soustředí na několik částí prostoru – vstupní prostor, kavárna s barem, koncertní sál a venkovní odpočinková zóna. Klíčovými principy jsou upcyclace a budování komunitního ducha. Využity byly metody analýzy kulturního kontextu, rešerše tématu Orient a vhodné literatury. Práce si klade za cíl poukázat na důležitost prostorového designu kulturních akcí.

Klíčová slova: festival, hudební festival, prostor, prostorový design, Orient, Palestina, Kontinent

ABSTRACT

This bachelor's thesis focuses on the spatial design of a multi-genre festival called Kontinent, which takes place annually in Rožnov pod Radhoštěm. Combining music, visual arts, film and literature, this years edition draws inspiration from Oriental culture and aesthetics, focusing on Palestine. The goal of this thesis is to create visually and functionally cohesive spaces that provide attendees with a profound experience. The practical part includes developing a spatial design concept, focusing on several key areas: the entrance space, café with a bar, concert hall, and outdoor chill zone. Key principles include upcycling and fostering a sense of community. Methods used in the research include cultural context analysis, exploration of the Orient theme, and relevant literature review. The aim of this work is to highlight the importance of spatial design in cultural events.

Keywords: festival, music festival, space, spatial design, Orient, Palestine, Kontinent

Ráda bych poděkovala MgA. Bernadett Királyové za vedení mé bakalářské práce a Ing. arch. Kamilu Koláčkovi za podporu během studia. Velké díky patří také mé rodině a přátelům za jejich pomoc a inspiraci.

„Psaní musí mít vždy záměr, protože slova mají moc.“

— Suheir Hammad

OBSAH

ÚVOD 11

1 PROBLEMATIKA PROJEKTU 12

1.1 ZADÁNÍ.....12

1.2 KONTINENT 12

1.3 HLAVNÍ MYŠLENKA A KONCEPT.....12

1.4 CÍL PRÁCE.....12

2 FESTIVALY 13

2.1 HUDEBNÍ FESTIVAL.....13

2.2 LOKÁLNÍ HUDEBNÍ FESTIVAL 13

2.3 FESTIVAL ALTERNATIVNÍ HUDBY 14

2.3.1 Punk.....14

2.4 ORGANIZAČNÍ SLOŽKY FESTIVALU 14

2.4.1 Dramaturgie.....14

2.4.2 Lokalita.....15

2.4.3 Plánování a financování 15

2.4.4 Propagace 15

2.4.5 Evaluace 15

2.5 REALIZAČNÍ TÝM FESTIVALU 16

2.5.1 Ředitel.....16

2.5.2 Umělecký ředitel 16

2.5.3 Produkce.....16

2.5.4 Marketing a komunikace 16

2.5.5 Design.....16

2.5.6 Finance 16

2.5.7 Ostatní.....16

2.6 DOPADY HUDEBNÍHO FESTIVALU NA MÍSTO KONÁNÍ 16

2.7 UDRŽITELNOST 17

2.7.1 Upcyklace 17

2.8 INSPIRATIVNÍ FESTIVALY V ČESKÉ REPUBLICE 18

2.8.1 LET.....18

2.8.2 UFO BUFO 18

2.8.3 U:FEST.....18

2.8.4 OKOLOJELES 18

2.9 INSPIRATIVNÍ FESTIVALY V ZAHRANIČÍ 19

2.9.1 FUGA 19

2.9.2 ELEVATE 19

2.9.3 GREEN VIBRATIONS.....19

2.9.4 CONSCIOUS CAMP 19

3 PROSTOR (V PROSTORU)..... 20

3.1 PROSTOR KULTURNÍCH AKCÍ 20

3.1.1 Vliv prostoru na interakce účastníků 20

3.1.2 Symbolické hranice a jejich role v prostoru 20

3.1.3 Prostor jako nástroj pro vytváření zážitků 21

3.1.4 Prostor jako tvůrce místní identity 21

3.1.5 Vliv smyslů na vnímání prostoru..... 21

3.2 PROSTOROVÝ DESIGN KULTURNÍCH AKCÍ (SCÉNICKÁ TVORBA) 21

3.2.1 Proces tvorby 22

3.3 SVĚTELNÝ DESIGN 22

4 ORIENT 23

4.1 POJMY „ORIENT“ A „ORIENTÁLNÍ“ 23

4.2 TRADIČNÍ BARVY 23

4.2.1 Posvátnost zelené..... 23

4.2.2 Čistota bílé a černé..... 24

4.2.3 Klid modré..... 24

4.2.4 Radost a naděje žluté 24

4.2.5 Červené..... 24

4.3 TRADIČNÍ VZORY 24

4.3.1 Architektura 24

4.3.2 Výšivka 25

4.4 SYMBOLY..... 26

4.4.1 Keffiyeh 26

4.4.2 Olivovník 28

4.4.3 Moře a rybářství..... 29

4.4.4 Obchodní stezky 29

4.5 CHUTĚ PALESTINY 30

4.5.1 Kuchyně po Nakbě v roce 1948..... 30

4.5.2 Moderní kuchyně 30

4.5.3 Palestinské pokrmy a nápoje..... 31

4.6 VŮNĚ PALESTINY..... 32

4.7 TÓNY PALESTINY 32

5 KONTINENT 33

5.1 PROGRAM 33

5.2 HISTORIE..... 33

5.2.1 První až třetí ročník..... 33

5.2.2 Čtvrtý ročník 33

5.2.3 Pátý ročník 33

5.3 CÍLOVÁ SKUPINA..... 34

5.4 VÝZNAM PRO KOMUNITU A KULTURNÍ SCÉNU..... 34

5.5 VLIV PUNKU 34

5.6 CÍL..... 34

6 ŠESTÝ ROČNÍK 35

6.1 NÁŠ TÝM..... 35

6.1.1 Tvůrce festivalu 35

6.1.2 Designer vizuální identity..... 35

6.1.3 Propagace na sociálních sítích 35

6.1.4 Logistika 35

6.1.5 Scénograf/architekt festivalu 35

6.1.6 Světelný designer..... 35

6.2 POPIS ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ 36

6.2.1 Rožnov pod Radhoštěm..... 36

6.2.2 Klub Vrátnice 36

6.2.3 Současný stav 36

6.2.4 Fotodokumentace..... 37

6.3 ROZDĚLENÍ PROSTORU..... 38

6.3.1 Pohyb návštěvníků a účinkujících 38

6.4 VÝTVARNÉ ZPRACOVÁNÍ 38

6.5 VIZUÁL BRÁNY 39

6.6 VIZUÁL CHODBY 40

6.7 VIZUÁL KAVÁRNY 41

6.8 VIZUÁL SÁLU 42

6.9 VIZUÁL CHILL ZÓNY 43

ZÁVĚR..... 44

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY 45

SEZNAM OBRÁZKŮ..... 47

SEZNAM CIZÍCH VÝRAZŮ 48

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK 49

SEZNAM PŘÍLOH 50

ÚVOD

Tato bakalářská práce se zabývá návrhem prostorového designu hudebního festivalu s názvem Kontinent. Festival propojuje hudbu s vizuálním uměním a každý ročník se snaží poukázat na jiný současný problém ve společnosti. Letošní ročník je inspirován Orientem a jelikož je pojem Orient velmi nepřesný a široký, rozhodla jsem se soustředit pouze na Palestinu. Práce zkoumá, jak lze pomocí správného rozvržení prostoru, dekorací a uměleckých instalací navodit atmosféru tohoto regionu a umožnit tak návštěvníkům prožít něco výjimečného.

Toto téma jsem si vybrala, jelikož se na organizaci festivalu Kontinent podílím již třetím rokem. Koná se ve městě, ve kterém žiji celý život a pořádáme ho s přáteli. Mám k němu proto velmi silný osobní vztah. Zvolené téma reflektuje situaci v Palestině, která je již několik desítek let ukázkou útlaku a nemilosrdnosti. Toto téma je tak velmi důležité, a to nejen kvůli snaze poukázat na současné dění, ale i jako ukázka krásné a bohaté kultury a historie.

Hlavním cílem práce je vytvoření funkčních a vizuálně zajímavých návrhů, podle kterých se později bude design festivalu realizovat. Stejně důležité je vysvětlení procesu pořádání podobných akcí, od prvotního konceptu až po realizaci, včetně časových, produkčních a finančních nároků. Co vše je potřeba pro zajištění bezproblémového chodu a co nejkvalitnějšího zážitku pro návštěvníky, představení realizačního týmu a náplně práce každého jeho člena. Samotný festival má, kromě poskytnutí dobré hudby, za cíl edukovat právě o Palestinské kultuře.

Práce vychází z rozsáhlé rešerše zaměřené na problematiku festivalů, význam prostorového uspořádání a charakteristických prvků a symbolů Palestiny. Je doplněna obrazovým materiálem, výkresy a vizualizacemi, které slouží k lepšímu pochopení konceptu. Úvodní kapitoly se věnují festivalům obecně, následně se zaměřují na roli prostoru v rámci kulturních událostí. Důraz je kladen hlavně na prostorový design či scénografii a postup práce scénografa. Další část se soustředí na historický a vizuální kontext Palestiny. Praktická část popisuje samotný festival Kontinent a detailně rozpracovává návrh letošního šestého ročníku.

1 PROBLEMATIKA PROJEKTU

1.1 Zadání

Zadáním této práce je vytvoření návrhu prostorového designu multižánrového festivalu Kontinent. Tématem letošního ročníku je Orient, konkrétně Palestina. Mým úkolem je důkladná rešerše tématu a následné použití získaných znalostí k návrhu výzdoby, která musí splňovat očekávání návštěvníků po estetické i funkční stránce. Dalším požadavkem je využití upcyclace z důvodu malého rozpočtu a snaze zachovat co nejmenší dopad na životní prostředí. Kontinent je menší festival alternativní hudby s velmi mladým a volně smýšlejícím publikem, je tak důležité mou prací informovat, edukovat a zajistit co největší zážitek, pro který se budou všichni rádi vracet.

1.2 Kontinent

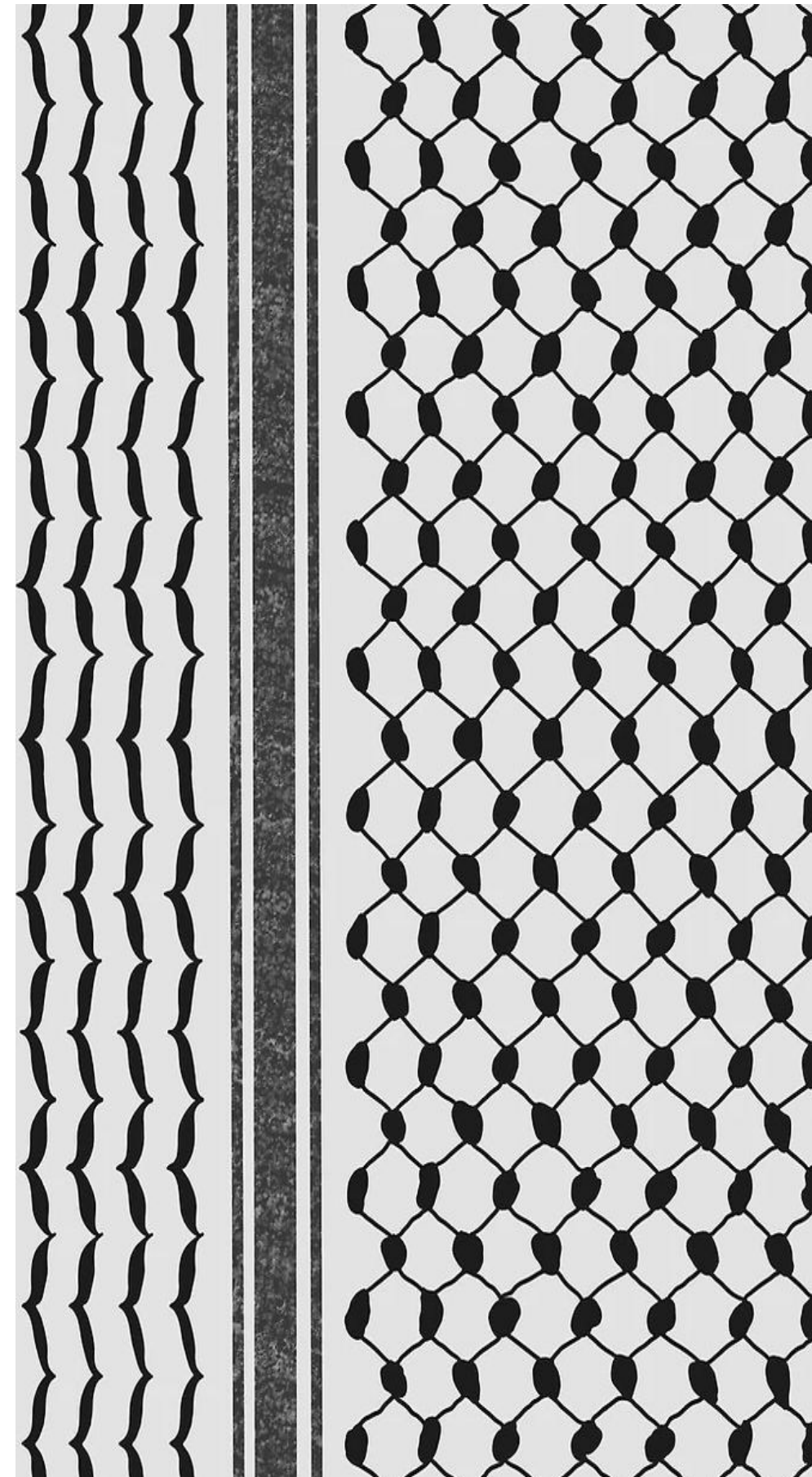
Kontinent je jednodenní festival, který se již šestým rokem koná v Rožnově pod Radhoštěm. Soustředí se na hudbu, výtvarné umění, studentské filmy a autorské texty, dává tak platformu začínajícím i zaběhlým umělcům od nás i ze zahraničí. Nejdůležitějším aspektem je budování komunity mladých lidí, kteří sdílí stejné životní hodnoty. Celý festival je velmi silně inspirován punkem jako hudebním a životním stylem.

1.3 Hlavní myšlenka a koncept

Pro svůj návrh jsem použila sjednocující název „PROCHÁZKA PO VZORU ORIENTU“, a to kvůli rozdělení prostoru celého festivalu. Prostor je totiž navržen jako cesta právě po tradičním palestinském vzoru. Velkou inspirací mi byl palestinský šátek keffiyeh (u nás známý jako „arafatka“). Jeho vzor má hluboký kulturní a historický význam. Každý motiv nese určitý příběh, ať už osobní, národní nebo symbolický. Právě tuto symboliku přináším do návrhu. Každý jednotlivý prostor představuje jinou část tohoto vzoru. Má tak svou vlastní funkci a charakter, ale zároveň do sebe vše zapadá a tvoří jeden harmonický celek. Vzhledem k nízkému rozpočtu je důraz kladen na kreativní využití materiálů, upcyclace se tak stává praktickým řešením a způsobem vytvoření autentické atmosféry festivalu.

1.4 Cíl práce

Cílem mé práce je prostřednictvím prostorového designu propojit vizuální prvky Palestinské kultury s prostředím hudebního festivalu tak, aby návštěvníci mohli naplno zažít její jedinečnou atmosféru. Dále je pro mě důležité designem poukázat a informovat o současném dění i krásné a bohaté historii a kultuře Palestiny.

2 FESTIVALY

Obecná definice festivalu je událost omezená časem a prostorem, která rozvíjí specifický umělecký projekt a koná se v pravidelných intervalech.¹

„Festivaly jsou různé duchovní i světské události, které se konají na různých místech po celém světě, s různými obsahy, a vyznačují se několika na sebe navazujícími akcemi. Jsou svázané s místem a časem konání, je pro ně typická periodicita. Návštěvníci jednotlivých akcí konzumují festivaly jako celek spolu s ostatními návštěvníky, se kterými sdílejí stejný zájem.“²

Je však třeba poznamenat, že ani tato definice nemusí být zcela jednoznačná. Některé festivalové formáty, například putovní festivaly, postrádají specifikum vázanosti na konkrétní místo. I přesto se dá říct, že hlavní charakteristikou festivalu je především kontinuita. Festivaly, jako nedílná součást zábavního průmyslu, sehrávají důležitou úlohu i v oblasti cestovního ruchu. Představují nejen motivaci pro návštěvu určitých regionů, ale také ovlivňují identitu a sounáležitost místních obyvatel s daným místem. Budují jeho pověst a přispívají k dlouhodobému kulturnímu i socioekonomickému rozvoji.³

2.1 Hudební festival

Hudba hraje důležitou roli u všech typů festivalů. Pokud však dominuje obsahu, hovoříme o nich jako o hudebních festivalech. „Jedná se o rozsáhlou, mnohdy více dnů či týdnů trvající slavnost periodického i neperiodického konání, jejíž náplní jsou hudební akce.“⁴

Hudební festival představuje sérii vystoupení na konkrétním místě a je inspirován sjednocujícím tématem, jako je žánr, moderní hudba, národní hudba či odkaz významného skladatele. Hudební festivaly znamenají vrchol místní koncertní sezóny, obracejí se na širší veřejnost a mají ráz společensky exponované události.⁵

Původ hudebních festivalů sahá až do starověku. V antickém Řecku byly důležitou součástí kulturního života, zahrnující jak vážné, tak i méně vážné hudební žánry. Zavedení hudebních vystoupení jako způsobu obživy dále podpořilo vznik profesionálů v oblasti hudební interpretace. Koncept festivalů

jako formy zábavy se nadále vyvíjel po celou historii jejich trvání. Termín festival, jak ho známe v dnešním moderním významu, byl poprvé použit v Anglii v 18. století.⁶

Ve 20. století se hudební festivaly staly také platformou pro sociální a politické vyjádření, s festivaly jako Woodstock a Glastonbury, které se staly symboly protikulturního hnutí a rebelství. Dnes jsou festivaly stále důležitou součástí hudebního průmyslu, spojují lidi a podporují pocit komunity a sounáležitosti. Po celou historii se hudební festivaly vyvíjely a přizpůsobovaly různým kulturním a společenským změnám, staly se důležitou formou zábavy, sociálního, kulturního i politického vyjádření.⁷

2.2 Lokální hudební festival

V oblasti malých lokálních festivalů je důležité zapojení místní komunity při jejich organizaci. Pro výraznou část obyvatel je zásadní možnost vyjádřit se či případně se i zapojit do průběhu plánování.⁸ Lokální projekty by měly být zpravidla založeny na pevných ideových základech, které vycházejí z místní identity. To zahrnuje například propojení s významnými událostmi nebo osobnostmi kulturního života, snahu o zachování či oživení místních tradic nebo péči o výrazné prvky kulturního dědictví, ať už v rámci sídel, nebo krajiny. Přijetí festivalu místní komunitou hraje klíčovou roli v posilování jeho ekonomických přínosů a podpoře lokální hudební identity.⁹

V kontextu lokálních festivalů je zásadním organizačním prvkem tvorba programu, jenž nese hlavní ideový záměr a určuje celkovou hodnotu festivalu. Výzkumy ukazují, že kromě kvalitního programu je důležitá také efektivní a dynamická propagace a celková organizace festivalu. Spokojenost návštěvníků je do velké míry ovlivněna naplněním jejich očekávání ohledně charakteru festivalu, zatímco technické zázemí či parkovací podmínky bývají méně podstatné.¹⁰

Lokální festivaly jsou často organizovány regionální správou, obcemi nebo aktivními členy místní komunity. Pořadatelé se však mohou stát i dlouholetí návštěvníci, kteří festival utvářejí na základě vlastních zkušeností a preferencí.¹¹ Organizační týmy jsou často tvořeny dobrovolníky, jejichž nadšení a osobní angažovanost jsou klíčové pro charakter a potenciál těchto akcí. Festivaly díky

¹ NÉGRIER et al., *Music Festivals, a Changing World*, 2013.

² SLUKOVÁ, *Management hudebních festivalů*, 2016, s. 14.

³ PATOČKA et al., *Evaluce v kultuře. Ekonomické hodnocení kulturních událostí a festivalů*, 2017, s. 37–39.

⁴ FUKAČ a VYSLOUŽIL, MACEK, *Slovník české hudební kultury*, 1997, s. 328.

⁵ BRITANNICA, *Music festival*, 2024.

⁶ KILLIN, *The origins of music: Evidence, theory, and prospects*, 2018.

⁷ RUDOLPH, *The Importance of Music Festivals: An Underappreciated Path to Identity Formation*, 2016, s. 7–13.

⁸ JEPSON et al., *Applying the motivation-opportunity-ability (MOA) model to reveal factors that influence inclusive engagement within local community festivals: The case of UtcaZene 2012, 2013*, s. 187.

⁹ PATOČKA et al., *Evaluce v kultuře. Ekonomické hodnocení kulturních událostí a festivalů*, 2017, s. 17.

¹⁰ KIM et al., *Local Festival Quality and the Application of a Revised Importance Performance Analysis: The Case of the Jirisan Cheon-Wang Festival*, 2014, s. 89–100.

¹¹ ALI-KNIGHT et al., *International perspectives of festivals and events: paradigms of analysis*, 2009, s. 253.

flexibilnějšímu přístupu a nižšímu rozpočtu umožňují větší prostor pro kreativitu a inovace, přičemž jejich cílem není primárně zisk, ale tvorba kulturní hodnoty a budování vztahu s publikem.¹²

2.3 Festival alternativní hudby

Pod pojmem alternativní hudba si každý může představit něco jiného. Obecně se ale dá říct, že zahrnuje styly, které nelze jednoznačně zařadit do běžně uznávaných hudebních žánrů. Většinou se jedná o nově vznikající směry. Alternativní hudba tak může být jakýkoliv hudební projev, který vnímáme jako nekomerční. Bývá spojován s různými subkulturními skupinami, jež staví duchovní hodnoty nad materiální. Mezi tyto projevy patří například rock, folk, jazz či další menšinové žánry. V dnešní době se většina lidí setkává s hudbou prostřednictvím rádia nebo televize, zatímco alternativní hudba se těmto médiím zpravidla vyhýbá. Umělci usilují spíše o oslovení užšího kruhu než o masový úspěch. Vystupují tak v menších klubech a jejich tvorba bývá často dostupná zdarma, což podtrhuje jejich odklon od komerčních ambicí.¹³

Na festivalech alternativní hudby často vystupují méně známé či neznámé kapely, se kterými se běžný posluchač nemá šanci setkat. Tyto festivaly reprezentují specifické hudební styly a lákají spíše úzký kruh příznivců. Publikum většinou tvoří komunita fanoušků menšinových hudebních žánrů. Alternativní scéna se v průběhu let vyvinula od tajných koncertů po festivaly s vysokou úrovní organizace. Zpočátku šlo lidem hlavně o setkávání a sdílení „jiné“ hudby, kdy nekladli důraz na velikost pódia, kvalitu zvuku či světelné techniky. Dnes návštěvníci mohou očekávat kvalitní a profesionální přístup.¹⁴

2.3.1 Punk

Jedním z alternativních hudebních žánrů je punk. Jedná se o hudební subkulturu, která se vymezuje proti hlavnímu kulturnímu proudu. Někteří punkeři mainstreamovou kulturou přímo pohrdají. Punk jako hnutí je živý už téměř 45 let. Celou tu dobu vznikají nové kapely a mnoho starých kapel zažívá úspěšné návraty. Vedle hudby bylo však od počátku důležité také spojení s politickým postojem kritickým vůči aktuálnímu režimu. Punk prosazuje respekt k individualitě, podporu menšin a bourání genderových stereotypů.¹⁵ Na druhou stranu v punku najdeme i nihilismus, pozérství a nadměrné užívání drog a alkoholu.¹⁶

Pro uznání v punkové subkultuře je klíčový odmítavý postoj vůči komerčním praktikám. Jakákoli snaha napojit se na mainstreamovou scénu může poškodit reputaci jednotlivce nebo kapely uvnitř této komunity. Někteří příznivci to dokonce považují za zradu. Tímto způsobem se bohužel v rámci punkové subkultury tvoří vnitřní rozdíly, kdy ortodoxní skupiny odmítají práci s hudebníky spolupracujícími se sponzory nebo velkými labely.¹⁷

Hudebně se punk vyznačuje jednoduchostí a nenáročností s důrazem na obsah sdělení. Texty se věnují nejrozumnějším formám protestu, od odporu k rasismu, konzumní společnosti, nacionalismu až po válečné konflikty. Punk vznikl jako snaha mládeže vyjádřit své pocity a postoje. I po tolika letech zůstává neoddělitelnou součástí undergroundu.¹⁸

Punkeři často zmiňují svobodu jako klíčovou hodnotu života. Punk jim dává pocit volnosti a nezávislosti. Angažovanost v rámci této subkultury se projevuje také ve tvorbě a šíření hudby i tiskovin vlastními silami, tato činnost se stává vášní a zdrojem hrdosti.¹⁹

2.4 Organizační složky festivalu

„Kulturní události jsou mocné mechanismy, které mění chování jejich účastníků. Víte, že jsou, pokud jste měli možnost zúčastnit se právě takové správně navržené akce.“²⁰

2.4.1 Dramaturgie

Pozice dramaturga je velice významná při tvorbě uměleckého profilu festivalu. Termín dramaturgie označuje především sestavení programu v sektoru performativního umění, vytvoření série jednotlivých událostí časově i obsahově na sebe navazujících a činnost dramaturga směřující k vytvoření programů vtělených do dramaturgických plánů a k dotvoření podoby uměleckého díla, zejména scénického, ale také hudebního, literárního či audiovizuálního, při jeho realizaci. U hudebních festivalů představuje umělecký program hlavní hodnotu nabízenou návštěvníkům, a proto by neměl být upozaděn ve prospěch jiných organizačních, ekonomických nebo marketingových složek. Kvalita programu má zásadní vliv na celkový dojem z akce a pozitivní zkušenost z programu může motivovat publikum k opětovné účasti v budoucnu.²¹

¹² ALI-KNIGHT et al., *International perspectives of festivals and events: paradigms of analysis*, 2009, s. 16–17.

¹³ KOCOUREK, *Punk – hudba a životní styl několika generací*, 2015, s. 11.

¹⁴ KOCOUREK, *Punk – hudba a životní styl několika generací*, 2015, s. 12.

¹⁵ ŠVAMBERK, *No future!: kapitoly o britském punku*, 2011, s. 64.

¹⁶ SMOLÍK, *Subkultury mládeže – uvedení do problematiky*, 2010, s. 171.

¹⁷ KOCOUREK, *Punk – hudba a životní styl několika generací*, 2015, s. 9.

¹⁸ SMOLÍK, *Subkultury mládeže – uvedení do problematiky*, 2010, s. 171.

¹⁹ ŠVAMBERK, *Nenech se zas oblnout: kapitoly o americkém hard coru a punku*, 2006, s. 109.

²⁰ JANSSEN et al., *Event Design Handbook*, 2016, s. 13.

²¹ PATOČKA et al., *Evaluae v kultuře. Ekonomické hodnocení kulturních událostí a festivalů*, 2017, s. 45–47.

Program festivalu by měl odpovídat jeho základnímu zaměření a zároveň usilovat o originalitu. Jedním z možných přístupů je tzv. strategie modrého oceánu, která vyhledává dosud nevyužité příležitosti na nasyceném trhu, tedy potřeby, jež dosud nebyly dostatečně naplněny.²² Publikum dnes oceňuje jasně formulovanou koncepci, buď široce sdílenou nebo menšinovou, a naopak negativně vnímá průměrnost.²³ Cílem každého dramaturga by mělo být navození intenzivního prožitku okamžiku, kdy posluchač ztrácí pojem o čase, tzv. koncept flow. Vždy je proto potřeba věnovat pozornost reakci publika na konstrukci programu a vyvodit z ní konkrétní závěry.²⁴

2.4.2 Lokalita

Výběr místa konání festivalu má zásadní vliv na jeho další vývoj a je ovlivněn jak charakterem samotné akce, tak specifiky lokality. Mezi hlavní faktory patří dopravní dostupnost, kapacita a technické zázemí areálu, dostupnost doprovodných služeb, atraktivita prostředí a vliv počasí. U hudebních festivalů je důležité zohlednit také vzdálenost od obydlených oblastí kvůli hlukové zátěži, pokud nejde o záměrné umístění do centra dění.²⁵

2.4.3 Plánování a financování

Plánování a sestavení časového harmonogramu je nezbytnou součástí organizačního procesu festivalu. Umožňuje včasné zajištění všech potřebných složek a aktivit. Časové milníky se odvíjejí od konkrétního data konání festivalu a přizpůsobují se charakteru jednotlivých služeb a činností. Dá se rozdělit do čtyř fází: příprava, analýza vytvoření strategie a realizace.²⁶

Dostatek financí je klíčovým předpokladem úspěšného festivalu. Peníze mohou pocházet z vlastních prostředků, výnosů z činnosti nebo veřejného a soukromého sektoru. Jejich poměr závisí na charakteru akce. V oblasti festivalů tvoří významnou část příjmů vstupné, a proto je nutné zaměřit se na program a marketing pro zvýšení návštěvnosti. Výše tržeb je ovlivněna i cenovou strategií, která by měla vycházet z analýzy trhu a konkurence.²⁷ Významným zdrojem je také sponzoring, a to jak ve finanční formě, tak formou poskytnutí jiných prostředků. Cílem sponzoringu je propagace, budování pozitivní image a podpora prodeje. Dále je využíváno dárcovství a partnerství bez nároku na protislužbu.²⁸ Dalším zdrojem rozpočtu mohou být veřejné finance. Přímá podpora zahrnuje granty, dotace a

subvence ze státní nebo obecní správy. Nepřímou formou jsou daňové úlevy, které sice nejsou cílené výhradně na kulturu, ale mohou být rovněž využity.²⁹

Výše rozpočtu se liší podle velikosti festivalu – u velkých akcí může dosahovat 60–100 milionů Kč, u menších a regionálních festivalů se pohybuje v řádu desítek až stovek tisíc.³⁰

2.4.4 Propagace

Ačkoli festival samotný trvá jen několik dní nebo je jednodenní, komunikační kampaň je dlouhodobá a probíhá po dobu několika měsíců, aby bylo dosaženo efektivního oslovení publika.³¹ V rámci hudebních festivalů se nejčastěji využívají tři základní kategorie marketingové komunikace: reklama, podpora prodeje a vztahy s veřejností.³²

Do reklamy spadají tištěné propagační materiály jako plakáty, letáky, billboardy a inzerce v tisku, rozhlasu či audiovizuálních médiích. Významným nástrojem se stávají sociální sítě, které umožňují přesné měření dosahu sdělení. Podpora prodeje představuje krátkodobé motivační nástroje, které podněcují spotřebitele k rychlejším reakcím. Typicky se jedná o zvýhodněné ceny vstupenek v předprodeji. Časté jsou i soutěže o vstupenky nebo slevy pro vybrané skupiny návštěvníků. Vztahy s veřejností se zaměřují na vytváření pozitivního obrazu festivalu vůči veřejnosti. To zahrnuje mediální aktivity jako rozhovory s pořadateli a umělci, tiskové zprávy o minulých ročnících a další informace. Důležitá je také spolupráce s místní komunitou, veřejnými institucemi i firmami a budování dobrých vztahů uvnitř vlastního organizačního týmu.³³

2.4.5 Evaluace

Hodnocení úspěšnosti festivalu představuje důležitou součást celého organizačního procesu, přestože v kulturním sektoru zatím neexistuje jednotný standardizovaný postup. Evaluace se často zaměřuje na vnitřní hodnocení organizace, přičemž rozlišujeme tři hlavní aspekty: účelnost (splnění stanovených cílů), účinnost (efektivita a přiměřenost využitých metod a postupů) a hospodárnost (využití vlastních i externích zdrojů).³⁴ Kromě organizačního hlediska by hodnocení mělo zahrnovat i pohled návštěvníků. Každý účastník by měl během festivalu zažít dostatek pozitivních podnětů, které ho

²² KIM a MAUBORGNE, *Blue Ocean Strategy*, 2005, s. 3–22.

²³ PATOČKA et al., *Evaluace v kultuře. Ekonomické hodnocení kulturních událostí a festivalů*, 2017, s. 37–39.

²⁴ CSIKSZENTMIHALYI, *Finding Flow: The Psychology of Engagement With Everyday Life*, 1998, s. 1–7.

²⁵ KOTÍKOVÁ a SCHWARTZHOFFOVÁ, *Nové trendy v pořádání událostí (events) v cestovním ruchu*, 2008, s. 65–69.

²⁶ KAISER, *Strategic Planning in the Arts: A Practical Guide*, 2019, s. 128–129.

²⁷ Tamtéž

²⁸ SMITH, *Moderní marketing*, 2000, s. 343–344.

²⁹ UHLÍKOVÁ, *Financování hudebních festivalů z veřejných prostředků*, 2018, s. 17.

³⁰ DOHNALOVÁ et al., *Mezinárodní management v hudebním sektoru*, 2018, s. 87.

³¹ KOTÍKOVÁ a SCHWARTZHOFFOVÁ, *Nové trendy v pořádání událostí (events) v cestovním ruchu*, 2008, s. 73–79.

³² KOTLER, *Marketing Management, Millenium Edition*, 2000, s. 6.

³³ Tamtéž

³⁴ PATOČKA et al., *Evaluace v kultuře. Ekonomické hodnocení kulturních událostí a festivalů*, 2017, s. 21.

motivují k opětovné účasti. Zohlednění jejich zkušeností je klíčem k vytvoření komplexního pohledu na celou událost.³⁵

2.5 Realizační tým festivalu

Pořadatel festivalu by měl mít přehled o hudebním trhu a zároveň schopnost orientovat se v oblasti online marketingu a podnikání. Důležitou vlastností je také efektivní vyjednávání jak s umělci a jejich agenturami, tak s dalšími stranami včetně sponzorů s cílem zajistit co nejlepší podmínky pro realizaci akce.³⁶ Organizační tým festivalu může být složen z hlavních pořadatelů, jejich zaměstnanců, dobrovolníků, subdodavatelů nebo také externí agentury. Jeho velikost se v průběhu příprav mění, zprvu je menší, ale s blížícím se termínem akce narůstá. Zatímco velké festivaly mohou na vrcholu příprav zaměstnávat stovky lidí, menší akce obvykle zajišťují desítky pracovníků.³⁷

Organizační struktura festivalového týmu obvykle zahrnuje specializované oblasti jako sponzoring, marketing a PR, zajištění parkování, stánkového prodeje a ubytování, prodeje lístků, bezpečnost, prodej merchandise a booking interpretů. U menších akcí však tyto role často nebývají striktně oddělené a jednotlivci mohou zastávat více funkcí současně.³⁸

2.5.1 Ředitel

Ředitel je jednou z klíčových postav a také nejviditelnější tváří festivalu. Koordinuje všechny jeho části a funguje tak jako jakási hlavní spojka. Má detailní přehled o dění napříč týmem a dohlíží na průběh příprav i samotné akce. Zvláštní pozornost věnuje ekonomické stránce festivalu, jako jsou rozpočty, sponzoring či prodej vstupenek.³⁹

2.5.2 Umělecký ředitel

Spolupracuje s ředitelem festivalu. Jeho cílem je určit identitu akce včetně obsahu a hudebního i kulturního zaměření. Podílí se na výběru umělců a tvorbě line-upu.⁴⁰

2.5.3 Produkce

Produkční manažer je zodpovědný za uvedení plánů do praxe. Stará se o technickou i organizační stránku festivalu. Zajišťuje potřebné vybavení, podílí se na výběru vhodné lokality a dohlíží na právní náležitosti, jako jsou různá povolení a smlouvy.⁴¹

2.5.4 Marketing a komunikace

Manažer marketingu a komunikace zodpovídá za tvorbu veřejné „image“ festivalu. Spolupracuje s partnery, zajišťuje reklamní kampaně i prodej vstupenek.⁴²

2.5.5 Design

Do designu se řadí hned několik členů týmu. Grafik zařizuje atraktivní vizuál plakátů, bannerů, merchandise a dalších grafických materiálů.⁴³ Scénograf či architekt se zabývá efektivním uspořádáním prostoru festivalu a výzdobou. Světelný designer pak zajišťuje vhodné osvětlení celé akce. Všechny tyto složky pod jednotným pojmem design by spolu měli komunikovat a spolupracovat, aby docílili jednotného vizuálního výsledku.

2.5.6 Finance

Finanční manažer řídí finanční stránku festivalu. Zajišťuje jeho ekonomickou výnosnost. Má přehled nad všemi toky peněz.⁴⁴

2.5.7 Ostatní

Mezi další členy realizačního týmu patří například technický manažer, booking manažer, správce sociálních sítí, manažer pro média a PR, fotograf, dobrovolníci a mnoho dalších.⁴⁵

2.6 Dopady hudebního festivalu na místo konání

Pozitivní dopady zahrnují zejména rozšíření kulturní nabídky v dané lokalitě, čímž se zlepšují možnosti trávení volného času. To přispívá k pocitu sounáležitosti místní komunity a rozvoji sociálních vztahů. Důležitý je i vliv na kulturní vzdělanost a utváření postojů společnosti k umění.⁴⁶

³⁵ KIM et al., *Local festival quality and the application of a revised importance–performance analysis: The case of the Jirisan Cheon-Wang Festival*, 2014, s. 89–100.

³⁶ DOHNALOVÁ et al., *Mezinárodní management v hudebním sektoru*, 2018, s. 44.

³⁷ KOTÍKOVÁ a SCHWARTZHOFFOVÁ, *Nové trendy v pořádání událostí (events) v cestovním ruchu*, 2008, s. 64–65.

³⁸ ROCK FOR PEOPLE, *Tým RFP*, 2025.

³⁹ FESTNOISE, *Key roles in a music festival team*, 2025.

⁴⁰ Tamtéž

⁴¹ Tamtéž

⁴² Tamtéž

⁴³ Tamtéž

⁴⁴ Tamtéž

⁴⁵ Tamtéž

⁴⁶ PATOČKA et al., *Evaluace v kultuře. Ekonomické hodnocení kulturních událostí a festivalů*, 2017, s. 53–69.

Zvýšení atraktivity místa konání přináší větší propagaci lokality a přispívá k jejímu dalšímu rozvoji. V důsledku vyšší návštěvnosti může dojít i ke zlepšení životního standardu místních obyvatel. Na druhou stranu může mít pořádání festivalů také negativní dopady, jako je změna hodnot místní komunity v důsledku komercializace a standardizace prostředí.⁴⁷

V oblasti ekologie může být pozitivním dopadem zvýšená edukace návštěvníků směrem k udržitelnému přístupu a budování vztahu k přírodě, což může vést k šetrnějšímu chování k životnímu prostředí. Negativní dopady na životní prostředí mohou nastat zejména v případě, že počet návštěvníků festivalu výrazně přesahuje kapacitní možnosti dané lokality. Mezi hlavní problémy pak patří nadměrné využívání přírodních zdrojů, zvýšená produkce odpadu a zvýšený objem hluku, což může mít dlouhodobé ekologické následky.⁴⁸

2.7 Udržitelnost

V současné době získává stále větší pozornost a význam pojem Corporate Social Responsibility – dobrovolná integrace sociálních a ekologických ohledů do podnikatelských činností, a to v součinnosti se zainteresovanými stranami. Tuto problematiku lze uplatnit na všechny typy organizací, včetně neziskových nebo institucí státní správy. U hudebních festivalů jsou témata ekologická a společenská velmi aktuální.⁴⁹ Jedním ze způsobů snížení dopadu na životní prostředí je eliminace odpadu, jeho třídění a následná recyklace. Na redukci by měl být kladen největší důraz. Nejvíce odpadu tvoří jednorázové plastové nádoby, přístroje nebo brčka. Alternativy těchto jednorázových produktů jsou už nyní hojně využívány. Jedná se o kompostovatelné nádoby na jídlo z palmových listů, cukrové třtiny a dřeva nebo vratné kelímky opatřené zálohou.⁵⁰

Důležitý je také způsob dopravy vzhledem k uhlíkové stopě, kterou jednotlivé prostředky způsobují. Nejedná se pouze o dopravu návštěvníků, ale všech zapojených do projektu festivalu. Cílem organizátorů by mělo být oslovovat subjekty z nejbližšího okolí a motivovat je k co šetrnějšímu způsobu dopravy.⁵¹ V oblasti energií je snaha pracovat s udržitelnými zdroji, jako solárními panely a vyvarovat se zdrojů z elektrických a benzinových pohonných panelů.⁵² Hospodaření s vodou by mělo být další organizační prioritou zejména v případech, kdy je třeba vodu dovážet.⁵³ V nabídce

občerstvení na festivalu by měl být kladen důraz na lokální suroviny a také důraz na snížení spotřeby pokrmů obsahujících maso. Jsou tedy preferované pokrmy vegetariánského či veganského typu.⁵⁴ Další doporučení směřují k propagaci, která by měla být zvolena primárně nehmotná, a to formou elektronickou, televizní nebo rozhlasovou. Tištěné materiály a letáky lze nechat tisknout na recyklovaný papír za použití netoxických barev nebo černobílého tisku.⁵⁵

Posledním a zároveň nejdůležitějším bodem, který navazuje na všechny předcházející, je osvěta a vzdělávání v oblasti udržitelnosti, aby návštěvníci chápali, proč je důležité změnit svůj přístup k životnímu prostředí a využívat tyto nástroje i v běžném životě. Všechna udržitelná řešení použitá v rámci festivalu je třeba včas komunikovat s publikem i dalšími subjekty. Do festivalového programu je tedy vhodné zařadit i naučné workshopy nebo přednášky.⁵⁶

2.7.1 Upcyklace

Upcyklace je proces, při kterém se z použitých výrobků vytváří nové předměty s vyšší hodnotou a lepší kvalitou. Tím se prodlužuje jejich životnost.⁵⁷ Tento přístup přispívá k ochraně životního prostředí, jelikož pomáhá snižovat množství odpadu. Upcyklace patří k nejšetrnějším formám cirkulárního hospodářství, protože není energeticky náročná a umožňuje vznik zcela nových, plnohodnotných produktů.⁵⁸

Upcyklace se často plete s recyklací a downcyklací. Recyklace je proces, při kterém se třídí odpady na papír, sklo či plast, aby je bylo možné dále zpracovávat. Tento proces však nejde opakovat neomezeně. Downcyklace pak znamená opakovanou recyklaci, při které dochází ke snížení kvality materiálu.⁵⁹ Upcyklace tedy umožňuje odpadu dostat nový smysl prostřednictvím kreativního přístupu. Často se s ní lze setkat mezi kutily. Tento proces je pevně spojen s uměním a designem, umělci sbírají odpadní materiály a přetvářejí je na originální díla.⁶⁰

Popularita upcyklace stále roste, a to díky mnohým výhodám, které nabízí. Mezi ně patří vznik nových obchodních příležitostí, úspora místa na skládkách, snížení spotřeb surovin, energie i emisí skleníkových plynů. Upcyklace má však i svá úskalí, jako je nízká informovanost, komplikovaný sběr materiálů a omezenost trhu s produkty.⁶¹

⁴⁷ KIRÁLOVÁ a STRAKA, *Vliv globalizace na marketing destinace cestovního ruchu*, 2013, s. 15–27.

⁴⁸ KIRÁLOVÁ a STRAKA, *Vliv globalizace na marketing destinace cestovního ruchu*, 2013, s. 85–90.

⁴⁹ VEBER, *Management. Základy, moderní manažerské přístupy, výkonnost a prosperita*, 2009, s. 643–645.

⁵⁰ LET IT ROLL, *Rollin' Green*, 2024.

⁵¹ PLACKOVÁ, *Jak uspořádat akci ekologicky*, 2016, s. 12.

⁵² ESNS, *Sustainability – Ecological Futureproof*, 2025.

⁵³ LET IT ROLL, *Rollin' Green*, 2024.

⁵⁴ ESNS, *Sustainability – Ecological Futureproof*, 2025.

⁵⁵ PLACKOVÁ, *Jak uspořádat akci ekologicky*, 2016, s. 13–14.

⁵⁶ PLACKOVÁ, *Jak uspořádat akci ekologicky*, 2016, s. 16.

⁵⁷ SUNG, *A Review on Upcycling: Current Body of Literature, Knowledge Gaps and a Way Forward*, 2015, s. 29–34.

⁵⁸ SZAKY, *Outsmart waste: the modern idea of garbage and how to think our way out of it*, 2014, s. 79–92.

⁵⁹ JAK V KUCHYNI, *Co je upcyklace a downcyklace?*, 2018.

⁶⁰ SIEGL, *Upcyklace, downcyklace, recyklace. Znáte rozdíl?*, 2016.

⁶¹ MUNROE et al., *Deconstruction of structures: an overview of economic issues*, 2006, s. 375–385.

2.8 Inspirativní festivaly v České republice

Tyto festivaly nabízí pohled do světa menších lokálních akcí, které kladou důraz na komunitu, alternativní hudbu, kvalitní výzdobu a doprovodný program. Každý z těchto festivalů je jedinečný, avšak všechny mají jednu věc společnou, a tou je snaha přiblížit umění místním. Hudební nabídka se pohybuje od malých začínajících umělců, po známá jména od nás i ze zahraničí.

2.8.1 LET

LET, festival živé a elektronické hudby a divadla, se každoročně koná v Hranicích na Moravě a organizátoři jej popisují jako hudebně mysticko divadelní taškařici. Jedna z hlavních charakteristik je kloubení mnoha žánrů na dvou areálech. Část se odehrává v centru města, poté se přesouvá do lesního areálu Remízku nedaleko hranického letiště. Další možností je užívat si přírodního prostředí v poklidu u řeky Bečvy a vychutnat si celodenní lineup Djů. Divadelní program probíhá nejen v rámci festivalového programu, ale i v ulicích města a na netradičních místech.⁶²

2.8.2 UFO BUFO

Festival UFO BUFO je psychedelický hudební a umělecký festival, který se koná od roku 2010. Spojuje milovníky elektronické hudby, alternativní kultury a spirituality. Každý rok návštěvníkům nabízí nezapomenutelný audiovizuální zážitek, kde se prolínají hypnotické rytmy, laserové projekce a unikátní dekorace. Probíhá v přírodním prostředí a klade důraz na komunitu, svobodu a respekt. UFO BUFO není jen hudební akcí, ale i oslavou života a spirituálním setkáním.⁶³

2.8.3 U:FEST

Multižánrový festival U:FEST se koná v Rožnově pod Radhoštěm. Zkoumá zprostředkovávání kultury a umění v době vysoké technologické digitalizace a AI. Tvůrce festivalu zajímá, jak se tento silně progresivní trend promítá do současného života a ovlivňuje tradiční umělecké formáty.⁶⁴

2.8.4 OKOLOJELES

Alternativní hudební festival, který se soustředí na otázky současného dění. Vyznačuje se podporou lidských práv, inkluзивity a ekologické odpovědnosti, například tříděním odpadu a veganským občerstvením.⁶⁵

Obrázek 1 Festival LET⁶⁶

Obrázek 2 Výzdoba festivalu UFO BUFO⁶⁷

⁶² LET FESTIVAL, *O festivalu LET*, 2024.

⁶³ UFO BUFO, *Ufo Bufo festival*, 2024.

⁶⁴ U:FEST, *O festivalu*, 2024.

⁶⁵ POLÍVKA, *Okolo je les? (Okolojeles)*, 2018.

⁶⁶ JAKUBKA, *LET Festival*, 2017.

⁶⁷ STYROPIAN, *UFO BUFO 2024*, 2024.

2.9 Inspirativní festivaly v zahraničí

2.9.1 FUGA

Fuga je první a jediný mezinárodní festival ve Slovinsku věnovaný studentským divadelním produkcím a představením. Své brány nově otevírá i studentům výtvarného umění prostřednictvím skupinových výstav. Festival poskytuje platformu pro mladé začínající umělce, kde mohou představit vlastní tvorbu a setkat se s díly svých vrstevníků.⁶⁸

2.9.2 ELEVATE

Elevate je interdisciplinární festival, který se každoročně koná v rakouském Grazu. Je jedinečnou kombinací politického diskurzu, současné hudby a umění. Mezi hosty se najdou klimatologové, odborníci na lidská práva a aktivisté z celého světa.⁶⁹

2.9.3 GREEN VIBRATIONS

Tento festival začínal jako „párty“ organizovaná studenty kampusu University of Twente v Enschede v Německu a postupně se posunul k festivalu s mnoha návštěvníky a několika pódii. Jeho směs živých vystoupení, performativního umění, DJů a krásné výzdoby dělá z Green Vibrations skutečně jedinečnou událost. Může se chlubit rozmanitými styly hudby, jako je techno, rock a hip hop.⁷⁰

2.9.4 CONSCIOUS CAMP

Tento festival se dá popsat jako kouzelné místo, kde se dějí kouzelné věci. Návštěvníky čeká pečující, hřejivý a léčivý zážitek. Spojují se zde přednášky, workshopy a hudba, což z něj dělá jedno z nejoblíbenějších setkání ve Walesu. Nejdůležitější je propojení, šíření positivity a změny. Kapacita festivalu je omezena na 200 lidí, aby byl zachován pocit intimnosti a přítomnosti⁷¹

Obrázek 3 Jedinečné prostředí festivalu Elevate⁷²

Obrázek 4 Festival Conscious Camp⁷³

⁶⁸ FESTIVAL FUGA, *Festival FUGA*, 2024.

⁶⁹ ELEVATE FESTIVAL, *Elevate Festival – Music, Arts and Political Discourse*, 2025.

⁷⁰ GREEN VIBRATIONS FESTIVAL, *About us*, 2025.

⁷¹ CONSCIOUS CAMP, *About Conscious Camp*, 2025.

⁷² WILDBERGER, *Music Minoriten*, 2025.

⁷³ CONSCIOUS CAMP, *Circle2*, 2024.

3 PROSTOR (V PROSTORU)

Koncept „prostor v prostoru (v kontextu městského festivalu) si lze představit jako vztahy mezi různými úrovněmi prostoru a tím, jak se vzájemně ovlivňují. Ale co je to vlastně prostor? Prostor je trojrozměrné uspořádání prvků, které tvoří místo. V některých významech je prostor vnímán jako nekonečný útvar, který ale umíme určit a organizovat.⁷⁴

Zajímavé je to, jakým způsobem prostor vrstvíme. Začínáme přirozeně od celku a postupně se dostáváme k detailu. Tento proces ukazuje, jak různé úrovně prostoru, ať už v rámci města, místnosti či události, navzájem interagují.

Prvním prostorem je širší kontext – město, ve kterém se festival odehrává. Každé místo, každý prostor má svůj charakter a identitu. Město poskytuje historický a kulturní kontext, který ovlivňuje prostor jako celek.

Druhým prostorem je konkrétní místo konání. Město a místa v něm se mohou doplňovat, ale klidně i střetávat, být proti sobě. Pro konání festivalu je důležité, aby místo přilákalo co nejvíce lidí se společnými zájmy a zálibami, a aby je zaujalo natolik, že se budou chtít vracet každý rok.

Třetím prostorem je vytvoření samotného designu festivalu. Ten přidává do identity prostoru novou vrstvu. Výzdobou můžeme prostor ovlivnit více, než by se mohlo zdát, lze ho například úplně přetvořit k nepoznání. Důležité je soustředit se na celek i na detaily, jako jsou jednotlivé prvky výzdoby, textury, materiály, barvy a osvětlení, které mohou ovlivnit nejen, jak prostor vnímáme, ale i naše emoce. Chceme, aby se lidé cítili útulně? Napjatě? Vyděšeně? Toho všeho lze dosáhnout.

Lidský pohled spojuje všechny vrstvy prostoru. Lidské poznatky ovlivňují vnímání nejen festivalu, ale i místa a města samotného. Celkově vzato, koncept „prostor v prostoru“ nám pomáhá pochopit, jak spolu jednotlivé vrstvy prostoru souvisí, ovlivňují se navzájem a ovlivňují i nás.

3.1 Prostor kulturních akcí

Prostor je klíčovým faktorem ovlivňujícím vnímání účastníků a formování jejich zážitků. Správně navržený prostor je nezbytný pro dosažení požadovaného efektu, bez ohledu na to, o jaký typ kulturní akce se jedná. Jeho využití se neomezuje pouze na estetickou složku, která hraje důležitou roli při vytváření určité atmosféry, ale zahrnuje i možnosti interakce mezi účastníky, jejich zapojení do

průběhu a celkový dojem, který si z akce odnášejí. Když je prostor správně využit, umožňuje nejenom zajištění plynulosti akce, ale také prohlubuje prožitek.⁷⁵

3.1.1 Vliv prostoru na interakce účastníků

V kontextu městských festivalů, organizátoři či designéři kladou důraz na vytváření prostoru podporujících setkávání účastníků z různých sociálních a kulturních skupin. Soustředí se na co nejširší spektrum interakcí mezi lidmi, čímž se vytváří různorodé a inkluzivní prostředí. To vše je součástí trendu „zodpovědnosti“ festivalů, které se stále více soustředí na otázky začlenění, diverzity a dostupnosti. Tento přístup má zásadní vliv na prostorový design kulturních akcí. Prostor tedy není jen prostředím, kde se něco odehrává, ale aktivním prvkem, který ovlivňuje chování účastníků, což napomáhá vytvoření komunity a pocitu sounáležitosti.⁷⁶

Přestože má každá kulturní akce určenou cílovou skupinu účastníků, uvnitř jedné z těchto skupin se často objevuje více společenských rovin. Jednotlivci přistupují k akci z jiného úhlu a s různým očekáváním a měli by se cítit vítáni a dostatečně zapojen do interakce s ostatními, ať jsou bohatí nebo chudí, mladí nebo staří.⁷⁷

3.1.2 Symbolické hranice a jejich role v prostoru

Festivaly se dají definovat jako sociální příležitosti s cílem vytvořit sdílený zážitek, který se neomezuje jen na kulturní vyžití, ale i na vzájemné setkávání a výměnu zkušeností a názorů. Setkávání skupin se dá tedy podpořit, ale naopak i omezit. Využití symbolických hranic, jako jsou oddělené zóny pro různé hudební žánry nebo aktivity, může ovlivnit, jak se účastníci cítí a jaké interakce se mezi nimi vytvářejí.⁷⁸ Symbolické hranice mohou také ovlivnit vnímání "osobního prostoru" účastníků, což je důležité pro vytváření pohodlí a zajištění příjemného prostředí pro všechny. V rámci větších kulturních akcí, kde se účastníci často pohybují ve velkých skupinách, je kladen důraz na vytvoření zón, které umožní návštěvníkům pocit soukromí a zároveň podporují interakci mezi skupinami. Tyto symbolické hranice nejen zlepšují vnímání fyzického prostoru, ale také ovlivňují sociální interakce a emoční pohodu účastníků, což má přímý dopad na celkový zážitek z kulturní akce.⁷⁹

⁷⁴ NORBERG-SCHULZ, *Genius loci: towards a phenomenology of architecture*, 1980, s. 5.

⁷⁵ SWARTJES a BERKERS, *Designing Conviviality? How Music Festival Organizers Produce Spaces of Encounter in an Urban Context*, 2022, s. 1–2.

⁷⁶ Tamtéž

⁷⁷ GAVENTA, *New public spaces*, 2006, s. 6.

⁷⁸ CUDNY, *Festivalisation of Urban Spaces*, 2016, s. 11–21.

⁷⁹ CHEREPANOV et al., *Individual and Society in the Modern Geopolitical Environment*, 2020, s. 1–7.

3.1.3 Prostor jako nástroj pro vytváření zážitků

Dalším důležitým aspektem je vnímání jednotlivých kulturních projevů. Prostor může mít velký vliv na to, jak se lidé do těchto projevů zapojují. Například prostor podporující interakci mezi návštěvníky a umělci může zvýšit angažovanost a prožitek z vystoupení. Naopak prostor, který odděluje účastníky od umělecké tvorby, může tento zážitek omezit. Tato dynamika je důležitá pro kulturní akce, kde se různé formy umění setkávají a komunikují s publikem. Správný design tak může zvýšit celkový dojem a hodnotu akce.⁸⁰

Podobný pohled inspirovaný výstavním prostorem, kde design hraje roli ve vytváření zážitků, lze aplikovat na většinu kulturních akcí. Průzkum ukazuje, že prostor není jen vizuálním prvkem, ale prostředkem pro stimulaci emocí. Pečlivě navržený prostor může pozitivně ovlivnit účastníky a přinutit je k hlubšímu zamyšlení a zapojení do událostí. Design musí reflektovat nejen estetické, ale i sociální a emocionální aspekty.⁸¹

3.1.4 Prostor jako tvůrce místní identity

Akce, jako festivaly, jsou nejen kulturními událostmi, ale i nástroji pro vytváření a posilování identity, jak individuální, tak kolektivní. Festivaly mohou sloužit jako jakési arény, které uspokojují potřebu příslušnosti a umožňují tvorbu identity místa. Takové procesy jsou významné hlavně v oblastech s historickými, kulturními a sociálními výzvami. K tvorbě identity přispívají prostřednictvím propojení s místní historií a tradicemi, zachovávají tak dědictví a zároveň jej přetváří pro moderní publikum, čímž posiluje spojení mezi minulostí, přítomností a budoucností.⁸²

3.1.5 Vliv smyslů na vnímání prostoru

Prostor festivalu ovlivňuje zážitek účastníků nejen svým vizuálním designem, ale i tím, jak působí na všechny smysly. Smyslové vnímání ovlivňuje, jak se lidé cítí a reagují na podněty kolem nich. Jakýkoliv prvek prostoru může vyvolat určité emocionální reakce a formovat celkový zážitek. Zrak, čich, sluch, chuť i hmat se vzájemně propojují a společně vytvářejí komplexní atmosféru. Například hudba či jiné zvuky mohou ovlivnit energii prostoru, stejně jako osvětlení, které formuje náladu a vytváří vizuální efekty. Vůně mohou zanechat hluboký dojem spojený s konkrétními zážitky. Tímto

způsobem lze prostorem vyvolat očekávanou emocionální odezvu a prostor se tak stává aktivním účastníkem zážitku, nikoliv pouze pasivním prostředím.⁸³

3.2 Prostorový design kulturních akcí (Scénická tvorba)

Scénografie je umění organizovat prostor, ve kterém se odehrává určitá akce. Může se jednat o profesionální event, malé setkání, divadelní představení nebo právě festival. Scénograf hraje velmi důležitou roli při vytváření atmosféry a přispívá tak k celkovému dojmu z akce. Jeho schopností je zvýraznění klíčových prvků prostoru a vtisknutí jedinečného charakteru, které místo promění z běžné události v nezapomenutelný zážitek. Scénografie není jen výzdoba, ale bere si na starost řadu složek, od pódia, přes světelné efekty, až po propojení s účinkujícími a návštěvníky. Aby byla práce scénografa úspěšná, potřebuje kreativitu a schopnost přicházet s novými nápady. Pracuje se světlem, tvary, interaktivními prvky či technologiemi, jako je virtuální realita. Dnešní scénografie vychází z bohaté divadelní tradice, která sahá až do antického Řecka.⁸⁴

Scénografie se v průběhu času vyvíjela od jednoduchých kulis až po sofistikované scény 21. století. Role scénografie se postupem času výrazně proměnila. Její vývoj byl ovlivněn kulturními změnami, technologickým pokrokem a proměnami společnosti. Během let se scénografie přizpůsobovala různým uměleckým směrům.⁸⁵

Základními pilíři scénografie jsou výzdoba a osvětlení. Dekorace jsou klíčové pro zajištění osobitého charakteru každé akce. Jsou vždy v souladu s tématem, prostorem a cílem akce. Osvětlení zásadně ovlivňuje atmosféru a mělo by odpovídat náladě zvoleného tématu. Správně zvolené světlo navíc pomáhá podtrhnout výzdobu i prostorovou kompozici místa. Mezi více inovativní přístupy patří videomapping a rozšířená či virtuální realita. Při videomappingu se promítají obrazy na různé povrchy, stěny, podlahu nebo objekty, ve snaze vytvořit virtuální kulisy a přetvořit tak prostor podle potřeby. Rozšířená realita vkládá do prostoru digitální prvky, to může být využito jako doplněk k již existující scénografii. Virtuální realita je naopak kompletně digitální prostředí, ať už jde o simulace, umělecké výstupy nebo virtuální prohlídky. Scénografie se dá uchytit i jako něco, co má diváka zcela pohltit, zapojit je do děje jak smyslově, tak emocionálně. Využití interaktivních zón, kde návštěvníci mohou jednotlivé prvky zkoumat na vlastní kůži, dotýkat se jich, chodit mezi nimi, prohlubuje jejich zážitek a osobní vztah k akci.⁸⁶

⁸⁰ KASSEM, *A Performative understanding of spatial design, learning from exhibitions*, 2019, s. 2.

⁸¹ ZHOU, *Exhibition Space Design and Scene Creation: Creating Engaging Exhibition Experiences*, 2024, s. 1–3.

⁸² JAEGER a MYKLETUN, *Festivals, identities, and belongings*, 2013, s. 213–226.

⁸³ HADJIPHILIPPOU, *The contribution of the five human senses towards the perception of space*, 2013, s. 1–20.

⁸⁴ JOSSET, *Set design techniques to enhance your event*, 2024.

⁸⁵ BIERUT, *How Has Scenic Design Evolved Over Time?*, 2025.

⁸⁶ JOSSET, *Set design techniques to enhance your event*, 2024.

3.2.1 Proces tvorby

Proces tvorby nové scény je založen na dynamice a svobodě představivosti. Jedná se o dobře strukturovanou cestu, k jejímuž konci se dostaneme až po úspěšném zvládnutí všech příslušných parametrů. Tyto parametry zahrnují čtyři hlavní aspekty: uměleckou a technickou spolupráci, čas a rozpočet. Scénograf tak musí respektovat hranice stanovené reálnými podmínkami. Nejdůležitější částí práce scénografa je spolupráce, porozumění, inspirace, dialog a kompromis, jelikož konečný vizuální výsledek nevychází z konceptu jednoho člověka. Přestože musí pracovat s překvapivě velkým počtem dalších osob, je právě scénograf vedoucím tvůrcem estetického výsledku. Klíčová je tedy dobrá komunikace.⁸⁷

Proces tvorby se dá rozdělit do čtyř fází: terénní výzkum a sběr informací, inspirace a představivost, modelování a realizace a nakonec hodnocení. V první fázi je nejdůležitější pochopit potřeby a očekávání klienta či cílové skupiny a shromáždit všechny potřebné informace. Nejlepším způsobem je samozřejmě přímá komunikace s cílovým publikem. Tato fáze, která je klíčová pro vytvoření zapamatovatelné akce, zahrnuje terénní výzkum, jako jsou rozhovory či dotazníky. Velkým pomocníkem jsou v dnešní době i sociální sítě. Druhá fáze zahrnuje vizualizaci a experimentování s vytvářením prvních prototypů. V této fázi je cílem učinit nehmotné hmotným. Lze využít náčrtů, myšlenkových map a moodboardů. Ve třetí fázi je zásadní dojít ke schválenému návrhu. Každý dobrý nápad tak musí být první otestován z hlediska proveditelnosti. Čtvrtá a poslední fáze je zasvěcená reflexi dosažených výsledků a celkového dopadu eventu.⁸⁸

3.3 Světelný design

Ke správnému vnímání dění kolem sebe potřebujeme světlo. Odráží se od objektů kolem nás, vstupuje do našich očí a umožňuje nám tak vidět svět. Světlo je metaforou pro porozumění, jasné a zřetelné vnímání, inspiraci, radost a vzrušení. Naopak tma je často metaforou pro strach a nebezpečí. Vidět prostor v dobře navrženém světle je krokem k jeho pochopení.⁸⁹ Světelný design může prostor přeměnit na jiný svět. Světlo dokáže tvarovat prostor pomocí stínů, rozproudit ho živými barvami nebo vytvořit ideální atmosféru pro intimní setkání. Každý zdroj světla vypráví příběh, zdůrazňuje klíčové prvky a udržuje publikum soustředěné na dění kolem nich.⁹⁰

Aby byl světelný design efektivní, je potřeba rozumět základním technikám. Nasvícení směrem vzhůru neboli uplighting, vytváří elegantní atmosféru. Wash lighting slouží k rovnoměrnému nasvícení velkého prostoru. Spotlighting, tedy nasvícení konkrétního bodu, umožňuje zaměřit pozornost na určitý objekt. Každá technika má své místo a význam podle typu události.⁹¹

Při plánování světelného designu je nejdůležitější určit cíle. Na koncertě, výstavě či jiné akci se ke světlu bude přistupovat jinak. Znalost publika a charakteru akce je klíčová ke zvolení správného tónu i intenzity osvětlení. I barvy mají zásadní vliv na vnímání akce. Teplé odstíny vyvolávají pocit nadšení a energie, zatímco studené podporují soustředění. Dalším důležitým faktorem je rozpočet. Jednoduchá akce si vystačí se základním nasvícením, zatímco větší akce vyžadují pokročilou techniku, odborné znalosti a často i vyšší investici. V takovýchto případech je důležitá spolupráce s profesionály pro dosažení požadovaného efektu.⁹²

Obrázek 5 Design a osvětlení festivalu⁹³

⁸⁷ PANTOUVAKI, *Mapping Minds*, 2010, s. 65–75.

⁸⁸ ANTCHAK a RAMSBOTTOM, *The Fundamentals of Event Design*, 2020, s. 4–5.

⁸⁹ MORAN, *Performance lighting design: how to light for the stage, concerts, exhibitions and live events*, 2007, s. 10–23.

⁹⁰ PROCORE, *Event Lighting Design 101: A Complete Guide to Illuminating Your Event*, 2024.

⁹¹ KAVLL, *Why Event Lighting Design Is Crucial For Event Success: Tips From The Pros*, 2024.

⁹² Tamtéž

⁹³ DAVIS, *Houghton 2017*, 2017.

4 ORIENT

Tato kapitola zahrnuje širší tematickou rešerši, která slouží jako inspirace pro návrh mého prostorového řešení a designu. Věnuje se tématům Orientu a Palestiny v kulturním, historickém i současném kontextu. Závěrem není ucelená odborná analýza, ale spíše shromáždění obrazů, motivů, příběhů a symbolů, které se promítají do vizuální a atmosférické stránky festivalu. Všechny tyto podněty pomáhají téma uchopit komplexněji a reálněji.

4.1 Pojmy „Orient“ a „orientální“

Pojem „Orient“ se poprvé objevil již v roce 314 n. l., kdy Římané pojmenovali provincie v západní Asii a severní Africe jako diecézi Oriens. Slovo „oriens“ znamenalo východ, tedy „východně od Říma“. Za to termín „orientální“ přichází až ve století patnáctém v dílech o orientálních studiích a jazycích, jež zahrnovaly hebrejštinu, arabštinu či dokonce arménštinu, nikoli ale čínské či indické jazyky a kultury. Teprve v 18. století začaly termíny „Orient“ a „orientální“ označovat celou Asii.⁹⁴ V populárních médiích se začal termín „orientální“ používat zejména k popisu jedinců čínského či japonského původu, bohužel ne vždy v pozitivním smyslu. Například v roce 1909 bylo v časopise *Cosmopolitan* napsáno: „Pro zákona dbalé obyvatele této země je šokující zjistit, že téměř ve všech našich velkých městech existují osady Orientálců, kteří jsou mezi námi, ale nepatří k nám... Číňané představují velký problém.“⁹⁵

Orientalismus lze chápat jako styl myšlení založený na rozlišení mezi Orientem a Okcidentem, tedy východem a západem. Dosahuje se tím západního dominování, přestrukturování a uplatňování autority nad Orientem.⁹⁶ Mnoho výroků či předsudků umožnilo Západu prosazovat svou nadřazenost. Mezi orientalistické postoje patřila například víra, že Střední východ je zaostalý, primitivní a vyžadující modernizaci. Právě tento předsudek sloužil jako ospravedlnění pro britské a francouzské koloniální mocnosti.⁹⁷ Bohužel představa, že země Středního východu potřebují pomoc civilizovat není jen záležitostí minulosti.⁹⁸

Dnes existuje několik důvodů, proč bychom se měli používání výrazů jako „Orient“ vyhýbat. Patří mezi ně hlavně zkreslený pohled na světovou geografii a tendence homogenizovat rozmanité části světa, jako by sdílely jednotnou kulturní identitu.

V Evropě Orient začínal na východním okraji Středomořího moře. Ale mají například Libanon a Korea opravdu tolik společného? Možná ano, ale jejich zařazení do jednoho celku nijak nepomáhá pochopit, v čem to společné spočívá. Buďme tedy konkrétní, v čem jsou jednotlivé země podobné a v čem se liší.⁹⁹

4.2 Tradiční barvy

V současnosti se kultury velmi prolínají, a to může způsobovat změnu v lidském vnímání. Tradice vlivem pokroku upadají a s nimi i tradiční pohled na barvy. Avšak stále lze najít zásadní rozdíly, a to hlavně mezi západním a východním světem. Například v Asii mají barvy velmi důležitou, neměnnou roli a jejich nesprávné použití může být až pohoršující. Význam barev se může lišit stát od státu, i dvě velmi podobné země mohou mít na barvy zcela jiný pohled.¹⁰⁰

Barvy nejsou jen vizuálními podněty, ale i silnými komunikačními prostředky, které vyjadřují emoce, kulturní hodnoty a společenské normy. Hrají také klíčovou roli v lidských životech – ovlivňují naše chování, náladu a vnímání. Zatímco některé významy barev jsou univerzálně uznávané, mnoho z nich je hluboce zakořeněno v kulturním kontextu. Porozumění rozličným významům barev je klíčové pro efektivní komunikaci, design, marketing i mezilidské interakce. Arabský svět je prosycen historií a tradicí, barvy zde často nesou hluboké náboženské a společenské významy, které ovlivňují jejich použití v každodenním životě.¹⁰¹

4.2.1 Posvátnost zelené

Zelená barva má v islámské kultuře hluboký význam, je totiž spojována s Prorokem Mohamedem. Někteří věří, že zelená byla barvou Mohamedova kmene, jiní že to byla Prorokova oblíbená barva, protože vždy nosil zelený turban. Tato barva je také spojována s přírodou a životním prostředím, symbolizuje život na jinak písčinych pouštích východu. V jiných výkladech je zelená považována za barvu plodnosti.¹⁰²

⁹⁴ STOLZENBERG, *The Allure of the Ancient*, 2022, s. 343–374.

⁹⁵ VORDERSTRASSE, *Explaining the Meaning of the Words “Orient” and “Oriental”*, 2023.

⁹⁶ SAID, *Orientalism*, 1978, s. 3.

⁹⁷ OWEN, *State, Power and Politics in the Making of the Modern Middle East*, 2004, s. 7.

⁹⁸ GHITIS, *Macron Hits a Familiar Wall in Lebanon, and Puts the Blame on Hezbollah*, 2020.

⁹⁹ HILL, *What's the Matter with Saying 'The Orient'?*, © 2025.

¹⁰⁰ SÝKOROVÁ, *Barva a kultura*, 2018, s. 13.

¹⁰¹ OGinni, *An in-depth exploration of color meanings across cultures*, 2024.

¹⁰² BAKAR, *Colours of Islam*, 2013.

4.2.2 Čistota bílé a černé

Bílá je obecně považována za barvu, kterou miluje Bůh i Prorok Mohamed. Symbolizuje čistotu a nevinnost, mír, bratrství a harmonii. Jako symbol posvátnosti je kromě bílé v islámském světě vnímána i barva černá.¹⁰³

4.2.3 Klid modré

Modrá je barvou klidu a rovnováhy, je jasná, čerstvá a uklidňující. V islámské kultuře je vnímána jako svatá, neboť je to barva oblohy, tedy místa, kde přebývá Bůh, čisté duše a andělé.¹⁰⁴

4.2.4 Radost a naděje žluté

Žlutá je barvou radosti, štěstí a vitality. Symbolizuje sluneční světlo a teplo. Její emocionální význam spočívá v naději a svobodě, a to navzdory rozšířenému názoru, který ji považuje za barvu nenávisti.¹⁰⁵

4.2.5 Červené

Červená barva znázorňuje životní sílu a veškeré formy touhy. Symbolizuje dosažení úspěchu. Je živá a výrazná, stejně jako vášně.¹⁰⁶

4.3 Tradiční vzory

4.3.1 Architektura

Palestinci odedávna zdobili jak exteriéry, tak interiéry svých domů. Využívali k tomu celou řadu dekorativních prvků od sloupů až po podlahu. Právě podlaha hrála důležitou roli v harmonickém propojení vnitřního prostoru. V celé historii architektury byla její úprava výzvou pro stavitele a řemeslníky. Výzdoba se pohybovala od jednoduchých linií až po velmi bohaté kompozice. Často ji zdobily geometrické tvary a stylizované květiny, jež proměňovaly podlahu v umělecké ztvárnění přírody. Dekorace nesly osobní odkaz stavitele, jeho myšlenky a odraz doby, ve které žil a tvořil.¹⁰⁷

Vzory se v palestinské architektuře vyskytují i ve výzdobě oken a dveří, zábradlí, balkónů a schodišť. Nejčastěji se setkáváme s tvary jako kruh, ovál, písmeno S nebo L. Někdy se kombinovalo více tvarů

na jednom objektu. Tyto zdobné prvky se vyráběly z plechu a železných prutů. Dveře bývaly zdobené převážně rostlinnými motivy, například květinami se šesti až osmi kulatými či oválnými lístky.¹⁰⁸

Vzory najdeme i v tesařství, přestože se dřevo v Palestině používalo jen velmi málo. Dřevěné prvky bývaly jednoduché a nelze je srovnávat s bohatou výzdobou z období Osmanské říše. Například dveře bývaly často zdobeny ornamenty nebo rostlinnými motivy, dále se dřevo vyřezávalo a natíralo na různé barvy. Později, ve 20. století, dveře zdobily barevné skleněné výplně v odstínech žluté, modré, červené a zelené.¹⁰⁹

Obrázek 6 Tradiční podlaha¹¹⁰

¹⁰³ Tamtéž

¹⁰⁴ ZARGHAMI et al., *A Study on the Concepts and Themes of Color and Light in the Exquisite Islamic Architecture*, 2016, s. 1077–1096.

¹⁰⁵ Tamtéž

¹⁰⁶ Tamtéž

¹⁰⁷ ABUARKUB, *Architectural and Decorative Elements in Traditional Palestinian Houses*, 2018, s. 97–117.

¹⁰⁸ Tamtéž

¹⁰⁹ Tamtéž

¹¹⁰ WAZWAZ, *Ali Wazwaz's Traditonal Tiles Factory*, 2022.

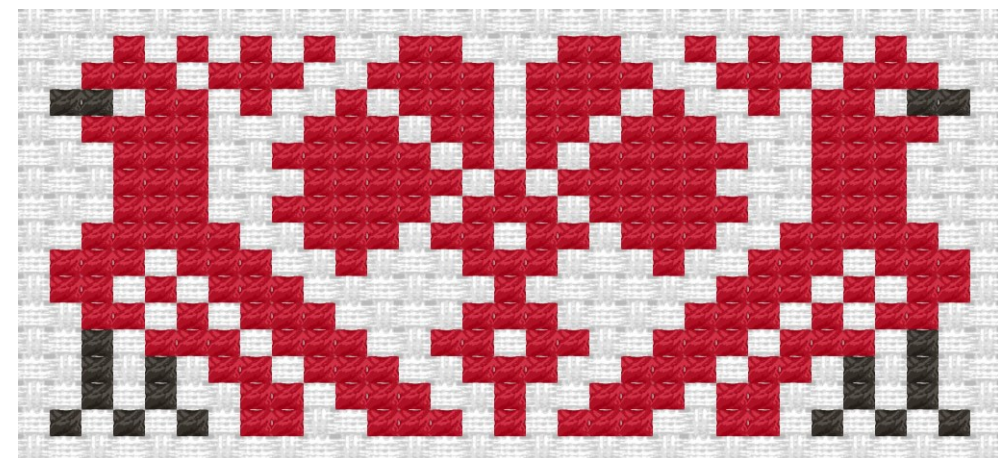
4.3.2 Výšivka

Vzory jsou základním a nejdůležitějším prvkem palestinské výšivky. Přestože barevné kombinace a uspořádání motivů se mohou výrazně lišit podle regionu, samotné vzory vycházejí z omezené sady opakujících se tvarů: hvězda, strom, čtverec, květina a trojúhelník. Každý vzor nese různá označení a významy. Například „osmicípá hvězda“, typická pro betlémskou výšivku, má původ v mytologickém setkání měsíce a bohyně plodnosti Astarté. Vzor „cikcak“, běžný v Gaze, je podle některých interpretací znázorněním schodiště, po němž Astarté sestoupila, aby zachránila svého manžela z podsvětí. Beduínské ženy však nabízejí alternativní výklad, že tento vzor vychází ze stop, které kozy zanechávají při močení. Názvy dalších vzorů často odrážejí prvky každodenního života venkovských žen. Jiné názvy jsou záměrně humorné a nesou v sobě společenský nebo politický komentář. Dva ptáci obrácení zády mohou být interpretováni jako žena a její tchýně. Další motivy pak odkazují na tisíciletí cizí nadvlády, jako „pašův stan“ připomínající období Osmanské říše, nebo „důstojnický odznak“ a „hvězdy důstojníka“, které se odkazují k britským mandátním vojenským uniformám.¹¹¹

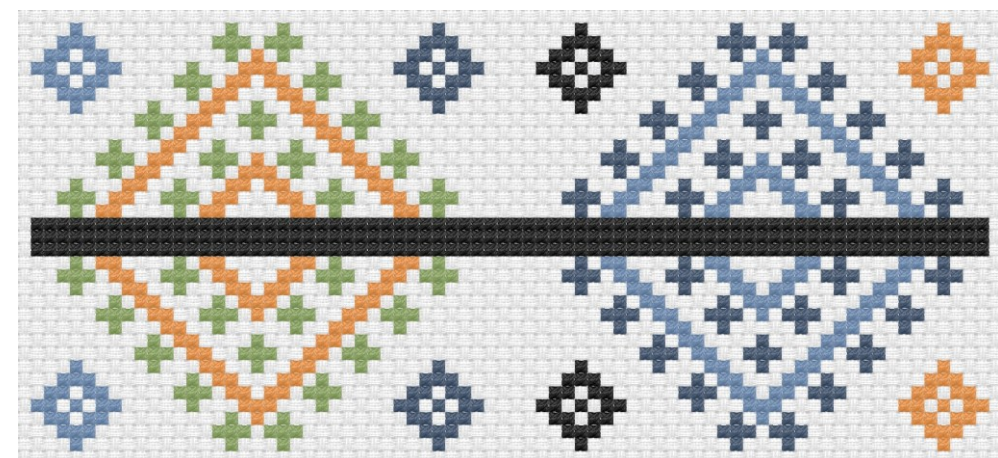
Ačkoli tradiční styl vyšívání v posledních letech upadá, palestinské ženy se této tradice stále drží. Starší ženy pokračují, jelikož je to důležitá součást jejich života, mladší ženy vyšívají v rámci družstev vzniklých za účelem zachování tradic a zároveň jako prostředek k získání příjmů na venkově a v uprchlických táborech. Styl výšivek se však proměnil. Barvy a vzory, které byly po staletí pevně spjaty s konkrétními regiony, se promíchaly. Výšivka sice přežila, ale proměnila se z vesnického řemesla v umělecký projev palestinské identity. Současné palestinské ženy dávají přednost jednoduchým šatům, a tak se výšivka uplatňuje hlavně v moderním oblečení, jako jsou šály, a v interiérovém designu. Vyšívání ubrusy, polštáře, závěsy a další doplňky se dnes těší velké oblibě.¹¹²

Obrázek 7 Osmicípé hvězdy¹¹³

Obrázek 8 Dva ptáci obrácení zády¹¹⁴

Obrázek 9 Stany¹¹⁵

¹¹¹ COLLINS, HOUGH, *Palestinian Embroidery*, 2002, s. 6–7.

¹¹² Tamtéž

¹¹³ TIRAZAIN, *Branch of the Shapes*, 2024.

¹¹⁴ TIRAZAIN, *Birds*, 2024.

¹¹⁵ TIRAZAIN, *The Tents*, 2024.

4.4 Symboly

4.4.1 Keffiyeh

Tradiční keffiyeh je velký čtvercový bavlněný šátek, který slouží jako pokrývka hlavy. Na místě je držen kruhem z těžké hedvábné šňůry (agal). Vyskytuje se v různých podobách, které zahrnují širokou škálu barev a tkanin.¹¹⁶

Tato tradiční mužská pokrývka hlavy byla kdysi považována za součást každodenního oděvu rolníků. Tyto šátky, většinou čistě bílé, byly praktickou volbou pro venkovské pracovníky, jelikož chránily hlavu i krk před sluncem.¹¹⁷ Zakrytí hlavy mělo v palestinské kultuře zásadní význam. Hlava byla centrem mužské cti, a proto bylo správné a důstojné ji mít zakrytou, zatímco nechat ji odkrytou bylo hanebné. Muži střední a vyšší třídy nepotřebovali keffiyeh pro svou funkčnost, ale dodržovali společenské normy nošením jiné pokrývky hlavy – fez či tarbuš. Podle Dr. Teda Swedenburga tento šátek symbolizoval sociální podřadnost a venkovskou zaostalost, zatímco tarbuš signalizoval nadřazenost a městskou sofistikovanost, a to až do doby, dokud se v letech 1936–1939 dramaticky nezměnily socioekonomické normy oblékání během palestinského povstání proti britské koloniální správě.¹¹⁸

Povstání totiž vedli rolníční partyzáni, kteří si keffiyeh osvojili jako svůj znak. Během prvních fází revolty jim poskytoval anonymitu. Jak boj postupoval do městských oblastí, staly se jejich keffiyeh stále nápadnějšími, což z nich činilo snadné cíle. Lidé z města tak odložili svůj tarbuš a nasadili keffiyeh jako strategickou vojenskou taktiku a projev sjednoceného odporu. Tento čin je označován za klíčový moment palestinské historie, kdy byly vnitřní rozdíly potlačeny ve prospěch solidarity s nacionalistickým hnutím a odporu vůči kolonialismu. Nicméně tato narace přehlíží sociální napětí, které toto období provázelo, ve snaze udržet fikci národní jednoty.¹¹⁹

Právě tato fikce vedla v 60. letech rebely k tomu, aby si keffiyeh osvojili jako znak, když se nacionalistické hnutí znovu rozhořelo. Tento šátek vyvolával vzpomínky na zásadní moment v historii, kdy se Palestinci napříč všemi společenskými vrstvami sjednotili pro vyšší cíl. Čím více byla národní identita Palestinců a jejich právo na půdu ohrožována, tím silněji se drželi těchto symbolů.¹²⁰

Obrázek 10 Vojáci s keffiyeh¹²¹

Obrázek 11 Keffiyeh¹²²

¹¹⁶ STILLMAN, STILLMAN, *Arab Dress from the Dawn of Islam to Modern Times*, 2000, s. 171.

¹¹⁷ ROSS, *The Art of Arabian Costume*, 1981, s. 39.

¹¹⁸ SWEDENBURG, *Memories of Revolt: The 1936–1939 Rebellion and the Palestinian National Past*, 1995, s. 32.

¹¹⁹ Tamtéž

¹²⁰ SWEDENBURG, *Seeing Double: Palestinian/American Histories of the Kufiya*, 1992, s. 563.

¹²¹ ROLLS PRESS, *Armed Palestinian fighters of the Fatah faction of the Palestine Liberation Organisation pictured reading copies of Quotations from Chairman Mao Tse-tung or 'Little Red Book' in Jordan in 1970*, 2018.

¹²² EFRE, *BW*, 2023.

Toto znovuoživení přineslo popularitu hlavně černobílému kostkovanému vzoru, na rozdíl od jednoduchého bílého šátku. Největší podíl na proslavení měl Yasir Arafat, který keffiyeh pevně spojil s palestinskou identitou, když jej přijal jako nedílnou součást veřejného vystupování. Kolem roku 1980 začali keffiyeh nosit muži i ženy, zatímco kdysi byl vnímán jako genderově vymezený doplněk. Do západní kultury se tento šátek dostal nejprve jako symbol levicových aktivistů koncem 60. let, poté si ji osvojili studenti a městská mládež jako „radikální“ symbol vyjadřující vzpouru a odpor vůči autoritám, nakonec byla pohlcena módním průmyslem a začala se prodávat jako doplněk.¹²³

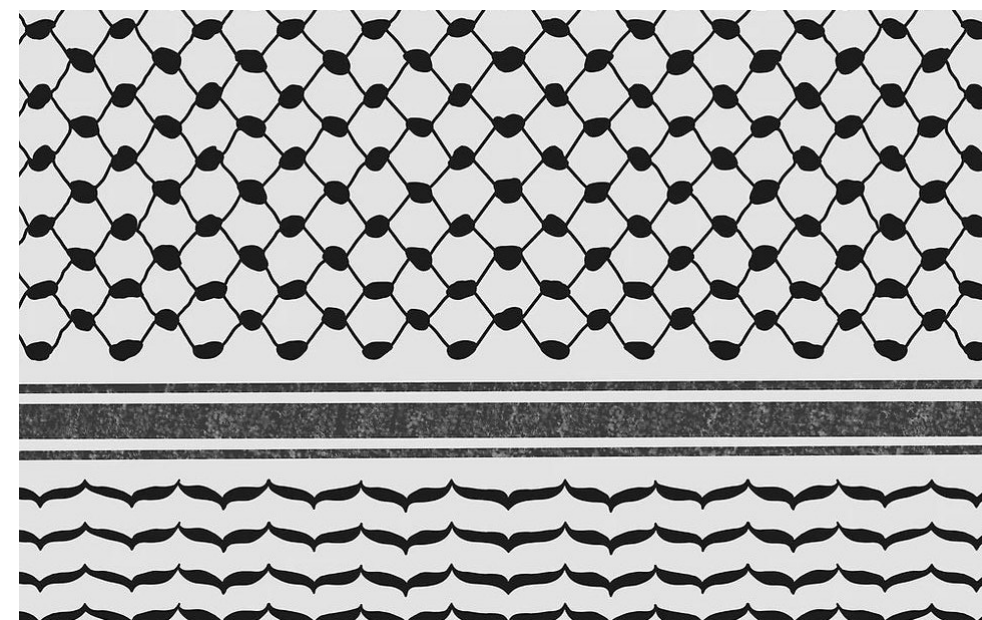
Aktivisté, kteří zavedli šátek do populárního vizuálního slovníku, nevědomky vystavili keffiyeh kapitalistickému spotřebitelskému komplexu západní kultury. Jakmile byl keffiyeh představen jako kulturně nerelevantní objekt, začal směřovat k bodu, ve kterém se nenávratně oddělil od svého původního kontextu. Keffiyeh začal být vnímán spíše jako znak rebelie než jako symbol palestinské solidarity. Mladí lidé ho nosili jako součást své image bez skutečného povědomí o jeho národnostních souvislostech. Co je problematické na takovéto formě přivlastnění, i na úrovni stylizovaného kontra kulturního používání, je odstranění kontextu. Keffiyeh se v tomto smyslu stal pouze trendem, prázdným módním objektem, který ztratil svou symboliku. Někteří lidé, jako Swedenburg, zastávají názor, že keffiyeh může ve skutečnosti fungovat současně jako politický a módní předmět. Popularita není nutně škodlivá pro jeho hodnotu jako symbolu, protože viditelnost poskytuje příležitost k edukaci.¹²⁴

Tato vlna popularity také podnítila změny v designu, vzniku nových barevných verzí, které ještě více ohrožovaly symbolickou hodnotu. Výrobci nakonec přešli od pouhého barvení do různých odstínů ke kombinování tradičního vzoru s nesouvisejícími módními potisky.¹²⁵

Tradiční vzor má mnoho různých významů a interpretací. Obvykle se skládá ze tří hlavních částí: olivové listy, rybářské sítě a silné čáry. Vzor olivových listů lemuje spodní část šátku. Olivy mají pro Palestince velký kulturní význam a hrají zásadní roli v ekonomice, olivovník je symbolem odolnosti a vazby na jejich zem. Rybářské sítě symbolizují spojení s mořem. Někteří tvrdí, že tento vzor zobrazuje kolektivismus – spojuje jednotlivce do širší a silnější identity. Silné čáry byly označeny za symbol obchodních tras historické Palestiny, které tuto oblast učinily centrem obchodu.¹²⁶

Obrázek 12 Moderní využití keffiyeh¹²⁷

Obrázek 13 Vzor keffiyeh¹²⁸

¹²³ LINGALA, *A Sociopolitical History of the Keffiyeh*, 2014, s. 11–13.

¹²⁴ ROOT, *Cannibal Culture*, 1996, s. 69.

¹²⁵ KIM, *Where Some See Fashion, Others See Politics*, 2007.

¹²⁶ HIRBAWI, *What does the Palestinian keffiyeh symbolize?*, 2023.

¹²⁷ JEROCKI, *Bella Hadid, who is of Palestinian heritage, has advocated vehemently for the Palestinian cause throughout her career*, 2024.

¹²⁸ HANDALA9, *Hattah (Keffiyeh) Journal*, 2023.

4.4.2 Olivovník

První pěstování olivovníků začalo před asi šesti až sedmi tisíci lety v oblasti starověké Persie a Mezopotámie, kde byly plody – olivy poprvé použity k výrobě oleje.¹²⁹ Olivovník byl později pěstován ve východní části Středomoří podél celého pobřeží od Sýrie až po Palestinu. Olivový olej se dá považovat za jakousi ropu starověku, jelikož jeho výroba patřila k nejstarším a nejdůležitějším obchodním odvětvím. Olej byl denně využíván k osvětlování obydlí i jako obětiny při zapalování lamp v kostelech a mešitách. Přispěl také k vytvoření typické středomořské stravy a byl nepostradatelnou součástí kosmetiky a péče o zdraví. Olivovník není pouze štědrý a dlouhověký strom, je i posvátným symbolem, jenž nese jedinečný kulturní význam, který je roven, ne-li vyšší než jeho význam v zemědělské a hospodářské sféře.¹³⁰

Olivovník jako symbolická ikona se stala předmětem mnoha interpretací. Ve starověkém Řecku byl považován za emblém síly a vítězství, na Olympijských hrách byl vítězům předán věnec z olivových listů a karafa oleje. I ve starověkém Římě byl olivový olej nezbytnou součástí každodenního života a rostlina, z níž cenné plody pocházely, byla uctívána. Olivovník vždy vyvolával v lidech hluboký pocit posvátnosti, není tak náhodou, že hraje důležitou roli ve třech monoteistických náboženstvích Středomoří, judaismu, křesťanství a islámu. Pokud jde o islám, v ráji jsou dva posvátné stromy, olivovník a fíkovník. Představují zaslíbenou zemi, symbol plodnosti a božského požehnání. Olivovník je přítomen v posvátných náboženských textech a mnozí umělci použili tento strom jako předmět či metaforu ve svých vlastních textech a malbách. Listy olivovníku s irizujícími stříbrnými odlesky, jejichž jemné linie jsou zvýrazněny větvemi a zkrouceným kmenem, dávají olivovníku vzhled sochy, kterou vytvořila sama příroda.¹³¹

Symbol olivovníku se dnes objevuje v mnoha uměleckých instalacích jako ukázka solidarity s Palestinou a jako snaha poukázat na současné dění. Výstava *In the shade of the sun* od palestinské umělkyně Xaytun Ennasr, zkoumá vliv politické situace na mladé umělce. Využívá olivovníku jako středobodu dění, kdy si návštěvníci mohou například zkusit strom pokácet a poté sledovat, jak se i přes tuto skutečnost znovu vrátí k životu a vyroste.¹³²

Obrázek 14 Olivovník¹³³

Obrázek 15 Instalace od Xaytun Ennasr¹³⁴

¹²⁹ TERRAL et al., *Le origini dell'olivicoltura in Toscana: nuovi percorsi di ricerca tra archeologia, botanica e biologia molecolare*, 2010, s. 229–242.

¹³⁰ SHARKAWI, *Introducing Olive Culture in Palestine*, 2019, s. 13, 21–23.

¹³¹ GREGO, *Olive Cultivation*, 2022, s. 1–13.

¹³² BEGUM, *In the shade of the sun: Redecorating the Palestinian symbol*, 2023.

¹³³ FSILI, *Olive tree branches with ripe olives*, in *Djerba, Tunisia*, 2024.

¹³⁴ STAGG, *Revolution is a forest that the colonist can't burn*, 2023.

4.4.3 Moře a rybářství

Středozemní moře je plocha obrovského ekonomického a historického významu. Jeho strategická poloha je nepopíratelná. Leží na křižovatce několika námořních cest a tvoří tak spojkou mezi Rudým mořem a Perským zálivem. Po staletí usnadňovalo výměnu zboží i kultur mezi regiony. Kromě obchodu zde byl také rozsáhlý rybolov. Voda je bohatá na mořský život, což zajišťovalo potravu a zdroj obživy pro místní komunity.¹³⁵

Moře však nemá pro Palestince pouze praktický význam. Palestinský básník Mahmoud Darwish ve své básni „Mural“ píše „Toto moře je moje. Tento mořský vzduch je můj. Ale já, naplněn všemi důvody k odchodu, nejsem svůj, nejsem svůj, nejsem svůj.“ Moře je obrazem svobody i ztráty, jelikož právě moře bylo Palestincům historicky upřeno. Stává se tak nedosažitelným snem, hrozbou a připomínkou minulosti.¹³⁶

4.4.4 Obchodní stezky

Starověká Palestina byla jakýmsi mostem mezi rozlehlou Arabskou pouští a Středozemním mořem. Mezinárodní obchodní stezky přinášely důležité výhody. Města prosperovala, protože zásobovala karavany a obchodovala se zbožím. Palestinou procházely dvě nejznámější obchodní cesty. Via Maris (Cesta k moři) vedla od pobřeží Egypta přes Gazu k Jaffě, kde se dále větvila k Damašku. Ve vnitrozemí pak vedla Královská cesta, která spojovala Egypt s Damaškem, kde se napojovala na stezku vedoucí do Mezopotámie a Babylónie.¹³⁷

Jedním z nejžádanějšího zboží bylo koření a kadidla, která se dovážela z Dálného východu a Arabského poloostrova. Tato aromatická zboží byla vysoce ceněná nejen pro náboženské účely, ale také pro své léčebné vlastnosti. Velký význam měly také kovy a minerály. Oblast Palestiny byla známá bohatými ložisky mědi a cínu využívaných k výrobě nástrojů, zbraní i šperků. V textilní výrobě vynikala Palestina zejména produkcí lněných a vlněných tkanin. Díky vysoké úrovni tkaní a barvení látek se tyto výrobky staly vyhledávaným zbožím. Dalšími význačnými produkty byly olivový olej a víno, které patřily mezi tradiční zemědělské plodiny regionu. Jejich kvalita zaručila, že byly nejen hojně konzumovány místními obyvateli, ale i exportovány do sousedních zemí. Mezi cenné dary přírody patřilo také cedrové dřevo, především z libanonských hor.¹³⁸

Obrázek 16 Pobřeží Gazy¹³⁹

Obrázek 17 Palestinské koření¹⁴⁰

¹³⁵ PETERS, *Why is the Arabian Sea so important?*, 2025.

¹³⁶ GRAY, *Themes of Return, Exile, and the Sea Trickle Through a Palestinian Art Festival*, 2016.

¹³⁷ HART, *Palestine – Land Bridge Between Empires: Key International Routes Brought Both Trade Caravans and Invading Hordes*, 1990.

¹³⁸ MEDIUM, *Ancient Palestinian Trade Routes and Commerce*, 2023.

¹³⁹ SYNOD, *Gaza sea coast, Palestine*, 2024.

¹⁴⁰ JENKINS, *Spices in the Jenin market*, 2013.

4.5 Chutě Palestiny

Gastronomie je jedním ze základních prvků každé kultury a centrálním bodem společenských setkání a kolektivní identity. Odráží jak materiální, tak i psychologické či imaginativní dimenze života. Jídlo hraje klíčovou roli v zachovávání tradic, při rituálech, oslavách a je spojeno s konkrétními místy a časy.¹⁴¹

Kořeny palestinské kuchyně sahají až do starověkých civilizací, které zde kdysi vzkvétaly, včetně Filištínů. Tyto kultury přinesly do palestinské kuchyně dnes klíčové suroviny, jako je pšenice, ječmen, olivy a datle. Strategická poloha Palestiny podél multikulturních obchodních cest ji rovněž vystavila kulinářským vlivům ze sousedních regionů.¹⁴²

Palestinská kuchyně a kulinářská kultura byly oslavou země, ročních období a hojnosti přírody. Zakládaly se na představě, že země poskytuje vše potřebné k přežití po celý rok. Jídla se vyznačovala jednoduchostí a spoléhala se na místní sezónní suroviny. Rolníci pěstovali pšenici a další obiloviny, jako ječmen či kukuřici, aby z nich pekli chléb a krmili domácí zvířata. Sbírali také fíky, které sušili, aby vydržely až do zimy. Lisovali olivy a sezam na kuchyňský olej a vysévali čočku, cizrnu a další plodiny. Domácí zvířata, jako králíci, kozy, krávy a slepice, byla běžnou součástí domácnosti a jejich maso se do jídelníčku zařazovalo hlavně při zvláštních příležitostech¹⁴³

Chléb byl, před rýží, základní potravinou rolnické stravy, jedl se téměř ke každému jídlu. Chudí zemědělci se kdysi spoléhali pouze na chléb, vodu a divoce rostoucí byliny. Chléb měl navíc duchovní hodnotu, posvátnost chleba se odráží i v jeho pojmenování – ni'mat Allah (Boží požehnání) nebo mushaf Allah (Boží kniha). Když chléb spadl na zem, měl se zvednout a políbit, nekrájel se nikdy nožem, ale lámal se rukou.¹⁴⁴

Islám, stejně jako judaismus, rozděluje potraviny na „čisté“ a „nečisté“. Obě náboženství mají také rituály porážky zvířat, u kterých je nutné vyslovit Boží jméno při přeříznutí hrdla. Pravidla týkající se jídla nejsou spojena jen s tělem, ale i duší. Společným rysem obou náboženství je, že vepřové maso a krev jsou přísně zakázány. Důležitou roli v Islámu hraje i půst v určitém období roku – Ramadán.¹⁴⁵

4.5.1 Kuchyně po Nakbě v roce 1948

Nakba, což v arabštině znamená „katastrofa“, označuje hromadné vysídlení a zbavení majetku Palestinců během arabsko-izraelské války.¹⁴⁶

Palestinská kuchyně se vyvinula v různých směrech, což vedlo k úpravám receptů, adaptacích nebo dokonce vymizení některých pokrmů. Vztah k jídlu se stal spíše spotřebitelským než produkčním a zaměřeným na soběstačnost. Některá palestinská jídla zmizela v důsledku nedostupnosti tradičních surovin. Recepty se odklonily od jednoduchosti založené na surovinách vypěstovaných pro vlastní potřebu, a to kvůli transformaci zemědělství – od soběstačnosti k modelu orientovanému na trh. Vesnice tak ztratily svou vlastní ekonomiku a staly se součástí vnějšího hospodářského systému, většina obyvatel již nepracovala v zemědělství, ale spíše v izraelských osadách a ve městských službách. Zbytek hospodářů sice dále pěstoval plodiny, ale ne pro obživu své rodiny, spíše pro dosažení zisku.¹⁴⁷

Vyvlastnění hluboce zasáhlo Palestince, odcizilo je od jejich domovů i půdy a narušilo rovnováhu a blahobyt jejich komunit. Jídlo kdysi hrálo klíčovou roli v každodenním životě, ale po Nakbě se stalo symbolem ztráty a strádání.¹⁴⁸

4.5.2 Moderní kuchyně

Jednotná moderní palestinská kuchyně v podstatě neexistuje. Pojem národní kuchyně je vedlejším produktem národního státu, nebo v případě Palestiny, jeho absence. Tato kuchyně je tak složena z mnoha sub kuchyní, z nichž je každá ovlivněna geografickými, klimatickými, etnickými a náboženskými faktory. Palestinská kuchyně dneška by byla pro původní obyvatele nepoznatelná. Tisíce let obchodu, dobovačských válek a zemědělských inovací proměnily místní pokrmy skoro k nepoznání.¹⁴⁹

Moderní palestinská kuchyně odráží dlouhou a bohatou historii i multikulturní vlivy na tuto zemi. Recepty se zaměřují na místní, sezónní ingredience, jako je olivový olej, olivy, bylinky, luštěniny, zelenina, jogurt a místně získávané maso a ryby. Mnoho jídel bylo předáváno z pokolení na pokolení

¹⁴¹ NASSER, *Palestinian Food and Foodways*, 2023.

¹⁴² HELBAWY, *The Resilient Roots of Palestinian Food*, 2023.

¹⁴³ AWAAD, *Culinary Traditions in the Jerusalem Countryside: Communities Displaced by the 1948 Nakba and Those Who Remained*, 2024, s. 70–71.

¹⁴⁴ Tamtéž

¹⁴⁵ SÖDERLIND, *Gastronomy as a tool for peace and resistance in the Holy Land*, 2019, s. 11.

¹⁴⁶ UNITED NATIONS, *About the Nakba*, 2023.

¹⁴⁷ AWAAD, *Culinary Traditions in the Jerusalem Countryside: Communities Displaced by the 1948 Nakba and Those Who Remained*, 2024, s. 74–76.

¹⁴⁸ Tamtéž

¹⁴⁹ ZAHER, *The Evolution of Palestinian Cuisine*, 2020.

a dnes slouží jako kulinářský příběh palestinské kultury a jejich hlubokého spojení s touto zemí. Každý jednotlivý pokrm a ingredience mají kulturní význam, který lze sledovat zpět historií.¹⁵⁰

Dnešní palestinská kuchyně se také silně spoléhá na koření, která byla zpřístupněna arabskými obchodníky. Je pravděpodobné, že právě oni sehráli zásadní roli při zavádění koření do středomořské kuchyně. Současné domácí vaření závisí na sedmi hlavních kořeních: kmín, černý pepř, pimento, skořice, muškátový oříšek, kurkuma a kardamom. Z těchto koření pouze kmín pochází s východního Středomoří, skořice a muškátový oříšek pocházejí ze Srí Lanky a pimento je původně z Jamajky.¹⁵¹

4.5.3 Palestinské pokrmy a nápoje

Mezi nejznámější palestinské pokrmy patří falafel, hummus a shakshuka.

Falafel je smažená kulička nebo placička, která se připravuje z rozemleté cizrny, koriandru, kmínu, petržele a mouky. Obvykle se konzumuje k snídani nebo obědu a je považováno za syté a výživné jídlo. V Palestině ho lze najít téměř na každém rohu za velmi nízkou cenu.¹⁵² Hummus je populární dip připravovaný z cizrny, tahini (sezamová pasta), citronové šťávy, česneku, soli, papriky a olivového oleje. Obvykle se podává s pita chlebem, masem, zeleninou nebo ve wrapech s falafelem. Shakshuka je pokrm připravovaný z pošírovaných vajec a rajčat, mezi další ingredience patří cibule, česnek, koření či další zelenina podle chuti. Dnes existuje mnoho variant tohoto jídla, některé se například podávají s fetou či kozím sýrem.

Tradiční palestinské nápoje nejsou jen lahodné, ale také nabízejí pohled do kultury a způsobu života. Od arabské kávy až po jallabu, palestinské nápoje jsou stejně rozmanité jako krajina této země. Jsou důkazem kreativity, odolnosti a pohostinnosti palestinského lidu a jeho kulinářského dědictví.¹⁵³

Neodmyslitelnou součástí domácností je arabská káva. Připravuje se z pražených a mletých kávových zrn, která se vaří ve vodě. Podává se obvykle s datlemi nebo jinými sladkostmi. Kromě kávy je Palestina domovem nejrozličnějších čajových směsí, včetně máty a šalvěje. Tyto čaje jsou známé svými léčivými vlastnostmi a používají se při různých zdravotních potížích. Dalším oblíbeným nápojem je jallab – osvěžující nápoj z hroznové melasy, růžové vody a piniových oříšků. Podává se s ledem a patří mezi oblíbené jak mezi místními, tak i návštěvníky. Mezi tradiční nápoje patří i tamar hindi z tamarindu a sahlab, teplý krémový nápoj z kořene orchideje.¹⁵⁴

Obrázek 18 Falafel, hummus a shakshuka¹⁵⁵

Obrázek 19 Sahlab, jallab a tamar hindi¹⁵⁶

¹⁵⁰ HELBAWY, *The Resilient Roots of Palestinian Food*, 2023.

¹⁵¹ ZAHER, *The Evolution of Palestinian Cuisine*, 2020.

¹⁵² TRAVEL FOOD ATLAS, *Palestinian Food: 13 Dishes of Palestine*, 2022.

¹⁵³ MYERS, *Are there any traditional drinks in Palestine?*, 2023.

¹⁵⁴ Tamtéž

¹⁵⁵ VAITKEVICH, *Shakshouka, Falafel, Hummus and Pita Breads on the Table*, 2020.

¹⁵⁶ DUBAICRAVINGS, *Ramadan drinks*, 2015.

4.6 Vůně Palestiny

Palestina je země s hlubokou historií a bohatou kulturní identitou, která je úzce spjata se zemědělstvím a řemeslnou výrobou. Od dávných dob zde vzkvétaly civilizace, jejichž každodenní život byl založen na úrodné půdě a znalosti přírody. Tento vztah k zemi je dodnes patrný v paletě vůní, chutí a barev, které jsou pro region typické.¹⁵⁷

Každé město a každá vesnice má své charakteristické plodiny, od citrusových stromů plných pomerančů, citronů a grepů, přes jahody, třešně, fíky a hrozny, až po mandle a olivy. Tyto plody nejen určují podobu tradiční palestinské kuchyně, ale zároveň utvářejí vůně, které provázejí každodenní život. Vůně čerstvých bylinek, koření, květin a zralého ovoce se stávají smyslovými symboly krajiny. Tradiční využití darů přírody hraje důležitou roli i v lidovém léčitelství a řemeslech. Zvláštní místo zaujímá starodávne povolání "Attar" (عطار), tedy bylinář a kořenář, který připravoval a prodával směsi koření, esenciálních olejů a léčivých bylin.¹⁵⁸

Palestinská města jsou také známá svými řemeslníky, kteří z přírodních materiálů vytvářejí ručně vyráběné předměty – ze dřeva, hlíny, slámy, kůže i kovu. V těchto dílnách často voní po sušených bylinkách, kadidle, vosku a olejích. Tato specifická směs vůní zemitých, sladkých, ostrých i květinových tvoří neodmyslitelnou součást kulturního dědictví Palestiny a přenáší smyslovou zkušenost z minulosti do současnosti.¹⁵⁹

4.7 Tóny Palestiny

Hudba vždy byla nedílnou součástí kultury a způsobem, jakým se lidé přizpůsobovali událostem a jejich následkům. Hudba je tak hluboce propojená s historií. Ačkoli lze říct, že je univerzálním jazykem, který přesahuje čas i prostor, právě toto zobecnění nás nesmí zaslepit. Protože každé hudební dílo vzniká v určitém čase a na určitém místě, je pak rozdíl mezi hudbou antickou, středověkou, moderní a současnou. Právě kvůli komplikované historii Palestiny je propojení mezi hudbou a historickými událostmi obzvláště důležité.¹⁶⁰ Palestinská hudba je výsledkem dvou protichůdných sil, tradicí a okupací. Cizí nadvlády „pomáhaly“ vytvářet nové žánry a formy. Zároveň však omezovaly svobodnou tvorbu i poslech hudby. Přesto tato hudba přežila do dnes.¹⁶¹

Dnešní palestinská hudba je výsledkem napětí mezi vlastní kulturou a neustálým cizím vlivem. Byla ovlivněna globalizací i nárůstem islámu, což vedlo k takzvané islamizaci hudby. Dalším vlivem je arabizace. Ta se projevuje tím, že většina Palestinců dnes poslouchá hlavně hudbu z Libanonu, Egypta nebo Sýrie. A to nejen v každodenním životě, ale i při slavnostních příležitostech. Původní písně, jako „atábá“ nebo „dal’úná“ už dnes téměř neuslyšíte. Dokonce i palestínští umělci jsou prakticky nedostupní v běžných médiích a pohybují se spíše na okraji trhu.¹⁶²

Okupace se na palestinské hudbě podepsala více způsoby. Život okupovaného národa se skládá ze dvou částí: podrobení se okupaci a odpor vůči okupaci. Odpor ale nemusí být jen fyzický boj, může se projevit i písních a poezii. I takovými způsoby může okupovaný lid vzdorovat. Po roce 1948 byli Palestinci nuceni znovu definovat svou kolektivní a kulturní identitu. Využívali právě hudby, tance a poezie k vyjádření traumat, minulosti, budoucnosti a spojení se svou zemí. Široce oblíbený byl folklórní tanec Dabke, který vyprávěl příběhy prostřednictvím pohybu a předával tak palestinské znalosti a tradice napříč generacemi i národy. Tento tanec je fyzickou, uměleckou i duchovní činností, které se může zúčastnit kdokoli bez ohledu na věk či geografickou polohu.¹⁶³

Obrázek 20 Tanec Dabke¹⁶⁴

¹⁵⁷ MÉJANA FRAGRANCES, *Méjana's Aromatic Reminisce*, 2023.

¹⁵⁸ Tamtéž

¹⁵⁹ Tamtéž

¹⁶⁰ KANAANEH, *Palestinian Music and Song: Expression and Resistance since 1900*, 2013, s. 1–11.

¹⁶¹ HAMDONAH a JOSEPH, *Indigenous dance, cultural continuity, and resistance: A netnographic analysis of the Palestinian Dabke in the diaspora*, 2024, s. 1486–1502.

¹⁶² Tamtéž

¹⁶³ Tamtéž

¹⁶⁴ TRECHSVJATITELSKIJ, *Taneční kurz Dabka*, 2014.

5 KONTINENT

Kontinent je jednodenní hudební multižánrový festival, který se každoročně na podzim koná v Rožnově pod Radhoštěm. Vyznačuje se opravdu pestrým programem, dobrou nabídkou nejruznější hudby, výzdobou a komunitou. Právě komunita, její budování a vzájemná podpora, inspirace a oslava jejich členů, je jedním z nejdůležitějších aspektů Kontinentu. Přestože se v Rožnově pod Radhoštěm koná hudebních akcí nespočet, Kontinent patří mezi známé a oblíbené, také si za svých téměř šest let konání vybudoval solidní základnu věrných fanoušků,

5.1 Program

Program festivalu již šestým rokem následuje obdobnou osnovu. Vždy začíná vernisáží kreseb, obrazů nebo fotografií mladých místních umělců, kde mohou návštěvníci diskutovat s tvůrci. Poté následuje promítání studentských filmů, které je doprovázeno besedou. Po filmu se účastníci přesouvají ven na autorská čtení poezie a prózy, a závěr patří koncertům. Během celého dne mohou návštěvníci využívat bar, kavárnu nebo odpočívat v chill zóně.

5.2 Historie

Kontinent vznikl jako školní projekt, kdy se skupinka studentů gymnázia rozhodla vytvořit a pořádat festival v rámci semináře managementu. Co mělo zůstat jako jednorázová věc se uchytilo a postupně rozrostlo ve větší a větší akci. Každý ročník přilákal nové návštěvníky, kapely, členy týmu a různé umělce. K vytvoření programu přispělo v následujících letech audiovizuální zaměření členů pořadatelského týmu. Dnes je Kontinent již zaběhlým festivalem, který neplánuje nikdy v nejbližší době ztratit na síle a stále má ambice růst.

5.2.1 První až třetí ročník

První tři ročníky proběhly bez spojujícího tématu, kromě punkové hudby, setkání přátel a pití dobrého piva. Dalo by se tak říct, že právě tyto věci byly tématem. Festival se teprve rozbíhal, nebyl ještě kladen důraz na výzdobu, kvalitu osvětlení, programu či vizuální stránky. Až teprve na konci třetího ročníku došli pořadatelé k závěru posunout Kontinent dál. Vytvořili tak vizuální identitu, začali festival propagovat a věnovat pozornost i výzdobě a doprovodnému programu.

5.2.2 Čtvrtý ročník

Inspirací pro čtvrtý ročník byla složitost a komplexnost moderního života. Jak jednoduché je spojit se s kýmkoliv i z druhé strany světa či najít všechny dostupné informace téměř lusknutím prstu, ale tím jednodušší je se ztratit a zaplavit ve své vlastní hlavě a životě. Celý program byl tak založen na hledání sebe samého. Výzdoba byla inspirována právě samotným zapletením, kdy všechny prostory spojovala bílá linka, která se na různých místech zašmodrchávala a někdy i dokonce přetrhla.

5.2.3 Pátý ročník

Pátý ročník se nesl v duchu přírody koexistující s technologií. Důležité bylo ukázat způsob, jakým si příroda vždy najde cestu. Šlo tedy o spojení těchto dvou protikladných světů. V nabídce doprovodného programu nesměly chybět filmy o přírodě i technologii, související workshopy a autorské texty inspirované pocitem sklíčenosti, který příroda dnes pravděpodobně zažívá. I výzdoba znázorňovala technologii pohlcenou a možná až ovládnutou přírodou, připomínala tak džungli. Na druhou stranu byl ukázán pravý opak, a to příroda zničená technickým pokrokem.

Obrázek 21 Plakáty minulých ročníků¹⁶⁵

¹⁶⁵ MALÉŘ, *Kontinent Festival*, 2023, 2024.

5.3 Cílová skupina

Festival přitahuje především mladé lidi se svobodným a otevřeným smýšlením. Mají blízko k hudbě, umění a neokoukaným kulturním zážitkům. Většinou pochází přímo z Rožnova pod Radhoštěm nebo blízkého okolí. Často jde o studenty, začínající umělce či jen zvědavce, které láká něco nového. Sdílí zájem o alternativní styl a přístup k životu. Zajímá je svět kolem a hledají místo, kde se mohou spojit s podobnými lidmi. Festival tak není jen kulturní událostí, ale prostorem pro vznik nových přátelství a komunitním zázemím, které podporuje autenticitu, solidaritu a otevřenost.

5.4 Význam pro komunitu a kulturní scénu

Festival slouží jako centrum setkávání nejrozličnějších lidí. Poskytuje prostor pro interakci, sdílení zážitků a posilování komunitního ducha, což může vést k větší soudržnosti a otevřenosti. Poskytuje také platformu pro místní i zahraniční umělce a dává jim možnost ukázat svou tvorbu širšímu publiku.

To zvyšuje viditelnost místní kultury a podporuje kreativitu v regionu. Festivaly, jako je Kontinent, mohou mít pozitivní dopad na vzdělávací a kulturní osvětu místních obyvatel.

5.5 Vliv punku

Vliv punku se na Kontinentu podepisuje nejen na hudební scéně, ale především ve snaze každoročně poukázat na nedostatky statusu quo. Ať už se jedná o nekontrolovatelný nárůst vlivu umělé inteligence a technologie, nezvratné ničení přírody kolem nás či problematiku pošlapávání lidských práv.

5.6 Cíl

Hlavním cílem festivalu je poskytnutí platformy pro mladé místní umělce od hudebníků po výtvarníky. Dále je pro nás důležité vytvořit místo, kde se lidé budou cítit dobře, svobodně a budou moci projevit svou vnitřní stránku. Posledním bodem je snaha poukazovat na aktuální události a edukovat o nich návštěvníky.

Obrázek 22 Kontinent čtvrtý ročník¹⁶⁶

Obrázek 23 Kontinent pátý ročník¹⁶⁷

¹⁶⁶ MAJER, *Festival Kontinent 2023*, 2023.

¹⁶⁷ MAJER, *Festival Kontinent 2024*, 2024.

6 ŠESTÝ ROČNÍK

Šestý ročník festivalu Kontinent nás zahálí do tajemného závoje „Orientu“, konkrétně pak Palestiny. Palestinou je inspirována nejen vizuální identita, ale i samotný program a výzdoba. Toto krásné téma budou návštěvníci moci vnímat všemi smysly a získají tak hluboký a nepopsatelný zážitek. Jako každý ročník i tento má za cíl poukázat na problémy současného dění, a to právě v Palestině, u nás i jinde ve světě. Doprovodný program zahrnuje workshopy tetování henou, přípravy tradičních pokrmů a ztracení se v rytmu tradiční hudby a tanců.

6.1 Náš tým

Jelikož Kontinent stále patří mezi menší hudební festivaly, některé funkce poněkud splývají. Od prvních ročníků se tým rozrostl, přestože je v porovnání s jinými kulturními akcemi velmi malý. V našem týmu je momentálně sedm členů. V den realizace jsou přítomni dobrovolníci pro zajištění rychlého a hladkého průběhu.

6.1.1 Tvůrce festivalu

Vedoucí člen týmu, který dělá většinu rozhodnutí a má vždy poslední slovo. Jeho úkolem je zajištění financování včetně sponzorů a správy rozpočtu. Dále komunikace a následné financování ubytování, stravy a dopravy účastníků, vytvoření smluv a případné vymáhání kompenzací.

6.1.2 Designer vizuální identity

Grafický designer vytváří vizuální stránku celého festivalu, a to včetně loga, merchandise, propagačních materiálů a uniformovaného vzhledu takzvaného feedu na sociálních sítích.

6.1.3 Propagace na sociálních sítích

Tým členů, jejichž úkolem je po celý rok věrným i novým potenciálním návštěvníkům připomínat existenci Kontinentu, a to postováním fotek a videí. To samé je jejich úkolem i v samotný den konání festivalu. Další částí této pozice je psaní chytrých, vtipných a trefných popisků. Samotné fotografie většinou pořizuje externí fotograf.

6.1.4 Logistika

Jedna z velmi důležitých pozic pro hladký průběh festivalu, zajišťuje dopravu nejen osob, ale i materiálů, nábytku, občerstvení a v podstatě čehokoli, co se musí převézt. Další částí je vytvoření harmonogramu při realizaci, vypůjčení veškerého vybavení a po skončení akce i vrácení.

6.1.5 Scénograf/architekt festivalu

Mým úkolem je vytvořit co nejefektivnější rozdělení prostoru, tvorba výzdoby v souladu s vizuální identitou daného ročníku a samotná realizace. Můj postup práce zahrnuje rešerši tématu, vytvoření návrhů a jejich konzultace s ostatními členy týmu, technické řešení všech prvků, a nakonec shánění materiálu a realizace.

6.1.6 Světelný designer

Světelný designér navrhuje a realizuje vhodné osvětlení celého festivalu tak, aby podtrhl jeho atmosféru a vizuální koncept. Úzce spolupracuje se mnou na tvorbě osvětlení, které doplňuje a zvýrazňuje mé návrhy výzdoby.

Obrázek 24 Náš tým

(zdroj: vlastní)

6.2 Popis řešeného území

6.2.1 Rožnov pod Radhoštěm

Rožnov pod Radhoštěm je menší město ve Zlínském kraji, které se nachází na úpatí Beskyd v údolí řeky Bečvy. Město je silně spjato s uchováváním valašské kultury, klíčovou roli v tomto směru hraje Valašské muzeum v přírodě, které patří mezi nejvýznamnější skanzeny ve střední Evropě. Urbanistický charakter města kombinuje historickou architekturu s architekturou novou a moderní. Jedním z dalších klíčových prvků, který město charakterizuje, je rozvinutá punková a alternativní hudební scéna, která zde našla pevné místo již od 80. let 20. století. Tato scéna se dodnes udržuje díky podpoře místní komunity a prostorům, jako je klub Vrátnice, který se stal centrem kulturních akcí a setkávání umělců i nadšenců.¹⁶⁸

6.2.2 Klub Vrátnice

Klub Vrátnice je kulturní centrum v Rožnově pod Radhoštěm, které se od svého vzniku v 90. letech etablovalo jako klíčové místo pro alternativní hudební scénu a komunitní akce. Nachází se v historické budově v centru města a nabízí prostor pro koncerty, výstavy, nebo posezení s barem. Vrátnice je známá svou neformální atmosférou, která podporuje setkávání umělců, aktivistů a místní komunity. Díky své historii a zaměření na alternativní kulturu se stala centrem rožnovské kulturní scény, která přitahuje nejen místní, ale i návštěvníky z okolí.¹⁶⁹

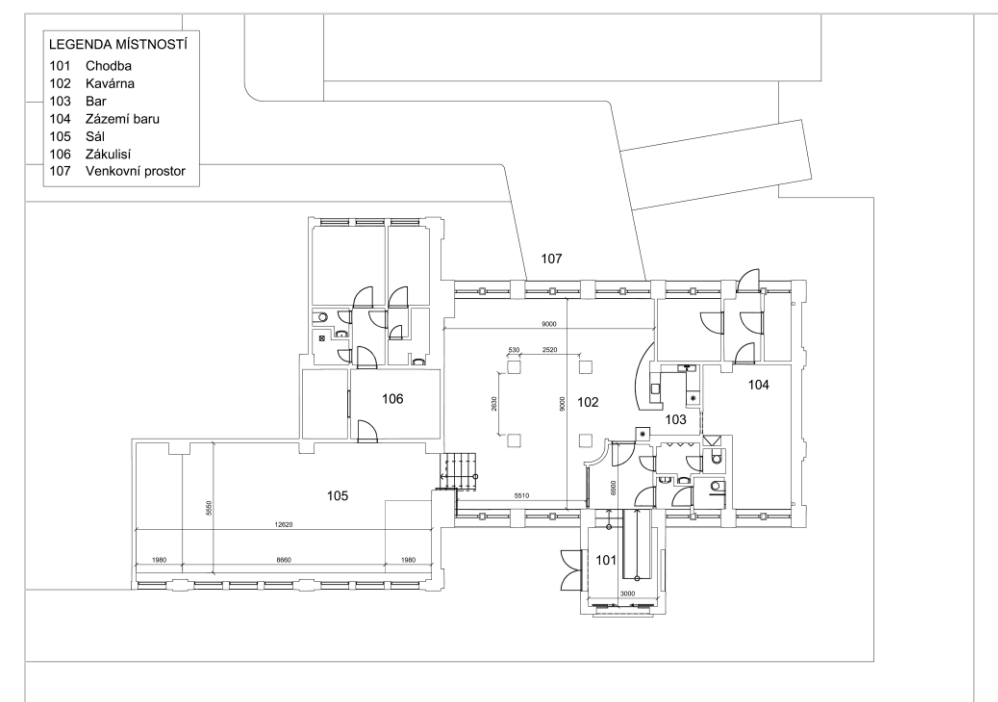
6.2.3 Současný stav

Klub Vrátnice sídlí v přestavěné industriální budově, která dříve sloužila jako vrátnice areálu Tesla. Celý prostor je tak zasvěcen odkazu Nikoly Tesly. Vstupní část klubu slouží jako pokladna a přístup k toaletám. Odtud se návštěvníci dostávají do hlavního prostoru – kavárny s barem, kterou charakterizují dřevěné sloupy, pohodlné posezení a příjemné, intimní osvětlení. Na kavárnu navazuje koncertní sál s minimalistickou výzdobou, zaměřený na funkčnost a akustiku. Ze sálu vedou dveře do zázemí pro umělce, které zajišťuje pohodlí a klid během příprav na vystoupení.

Obrázek 25 Mapa širších vztahů

(zdroj: vlastní)

Obrázek 26 Situace – současný stav

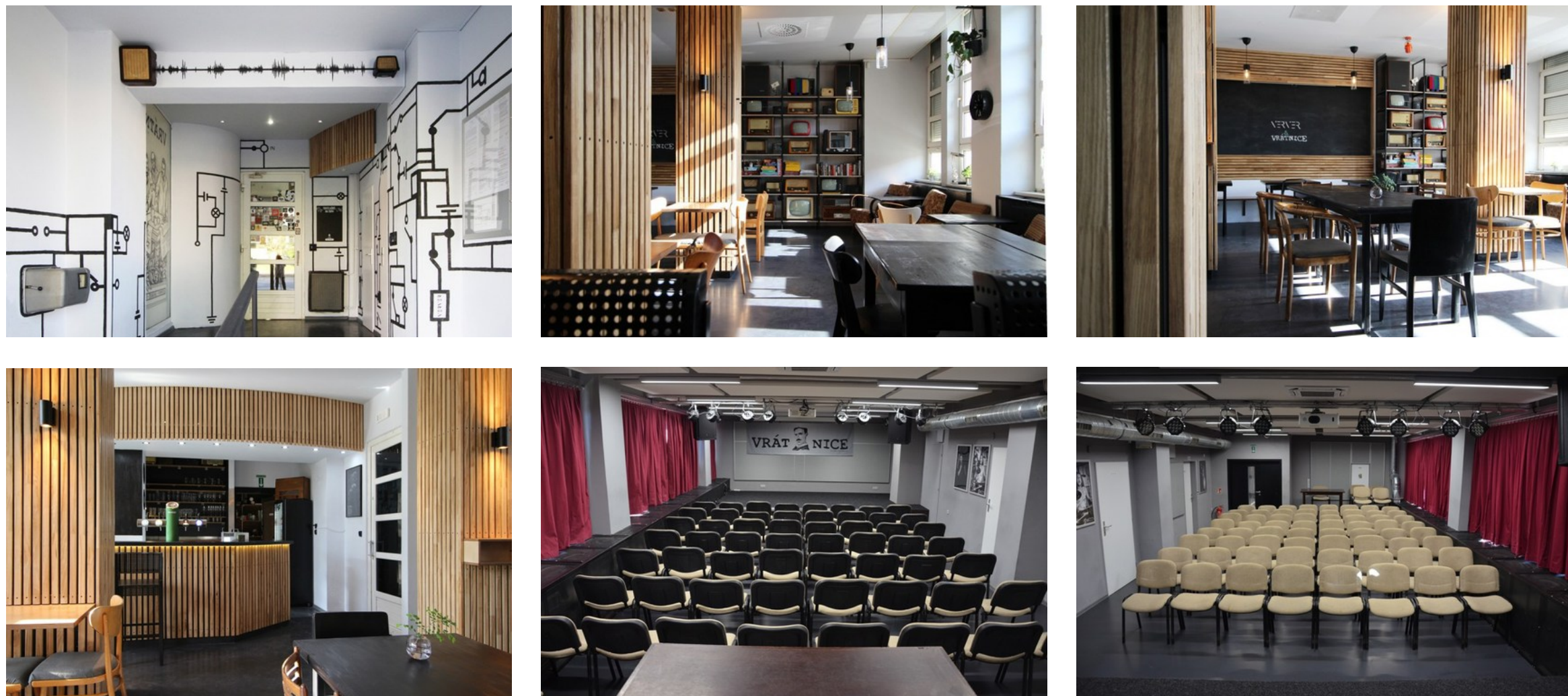
(zdroj: vlastní)

¹⁶⁸ MĚSTO ROŽNOV POD RADHOŠTĚM, *O našem městě*, 2024.

¹⁶⁹ VRÁTNICE, *O nás*, 2022.

6.2.4 Fotodokumentace

Na fotografiích vidíme současný stav klubu Vrátnice.

Obrázek 27 Fotodokumentace Vrátnice¹⁷⁰

¹⁷⁰ TĚČKO, *Rekonstrukce Vrátnice*, 2020.

6.3 Rozdělení prostoru

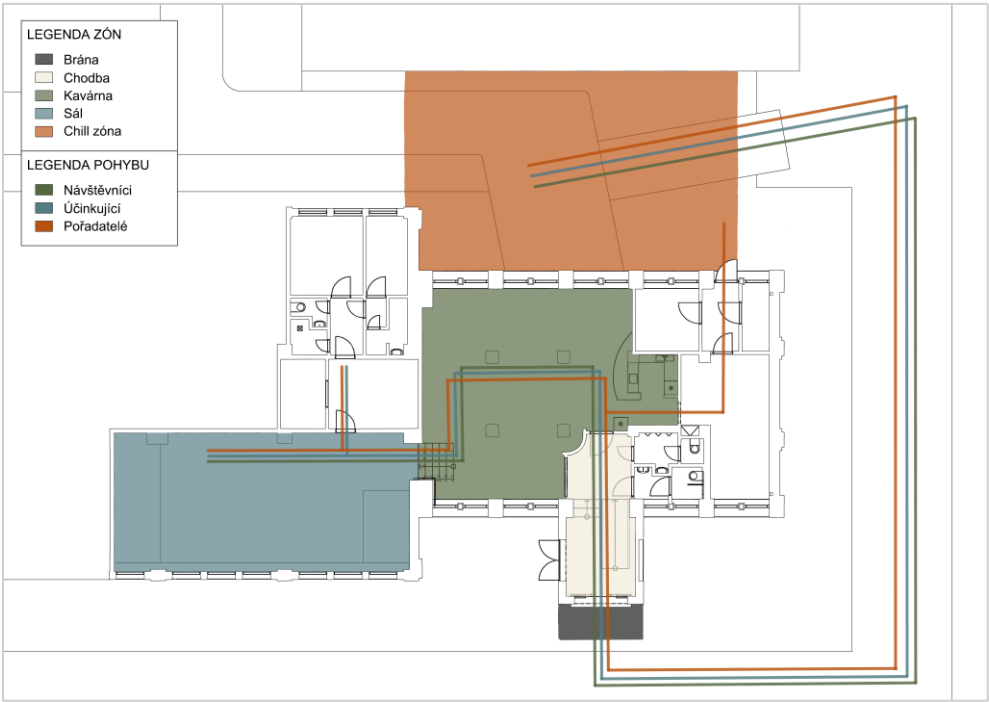
Prostor festivalu je rozdělen na pět hlavních částí neboli zón. První, co návštěvník uvidí je brána, která je prakticky i obrazně bránou do světa festivalu. Druhým prostorem je chodba, ta slouží k prodeji lístků a merchandise. Jakýmsi srdcem festivalu je kavárna, kde návštěvníci tráví většinu času. Kromě baru a posezení se zde odehrává i vernisáž. Koncerty a promítání filmů se konají v sále. Posledním prostorem je venkovní chill zóna s barem, příjemným posezením na čerstvém vzduchu a širokou nabídkou doprovodného programu.

6.3.1 Pohyb návštěvníků a účinkujících

Pro zajištění hladkého chodu festivalu je důležité správně pracovat s pohybem návštěvníků, pořadatelů i účinkujících. Na tomto plánu jsou zobrazeny všechny možné trasy, jak se protínají a jak spolu komunikují.

6.4 Výtvarné zpracování

Prostor festivalu je navržen tak, aby působil jako cesta. Celým festivalem prochází jedna společná linie spojující všechna místa dohromady. Je to příběh šátku keffiyeh, který se stal hlavní inspirací vizuální koncepce. Šátek zde není jen jako symbol, ale i vodítko, jenž návštěvníka vede od jedné zastávky ke druhé. Na každém místě se člověk může zastavit a nahlédnout do významu jednoho z tradičních vzorů tohoto šátku, kterými jsou olivovník, moře a obchodní stezky. Festivalový prostor se tak mění v místo, kde se prolíná estetika s příběhem a tradice s osobním prožitkem. Dalším sjednocujícím prvkem je použití textilu, které se objevuje téměř ve všech částech návrhu.

Obrázek 28 Situace – zóny a pohyby

(zdroj: vlastní)

Obrázek 29 Situace – navrhovaný stav

(zdroj: vlastní)

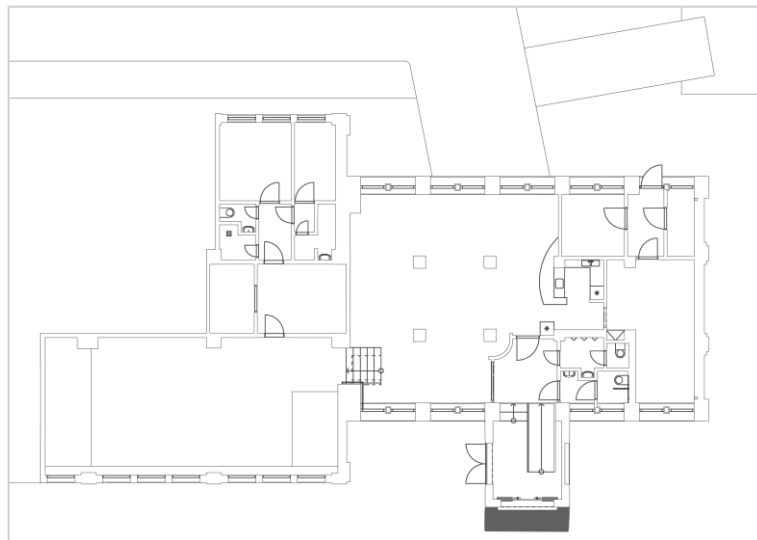
6.5 Vizuál brány

Brána slouží jako symbolická i doslovná brána do světa festivalu. Její vizuální stránka má za úkol upoutat pozornost návštěvníků a signalizovat, že se za dveřmi odehrává něco výjimečného.

Její tvar vychází z tradičních architektonických forem, typických pro stavby v oblasti Palestiny. Na rozdíl od tradiční architektury je ale provedena v kontrastních barvách, černá a bílá. Tyto barvy odkazují na typický vzor šátku keffiyeh, hlavního vizuálního prvku celého festivalu. Toto barevné provedení zároveň kontrastuje s budovou samotnou a přitahuje tak pozornost příchozích. Osvětlení nadále podpoří důležitost této brány, jelikož bude mířit zespodu nahoru a tím zdůrazní její význam.

Konstrukce brány bude dřevěná, pevná a zároveň snadná. Celý rám bude samozřejmě bezpečně zatížen a připevněn ke stěně, aby byla zajištěna stabilita. Samotné tělo bude tvořeno lehkou velkoformátovou deskou. Povrch bude natřen a nazdoben černou a bílou barvou a následně zafixován, aby vše vydrželo i za nepříznivého počasí.

Dveře za branou budou potaženy barevnou fólií, aby byl vnitřek pro návštěvníky zachován opravdovým překvapením.

Obrázek 30 Brána umístění

(zdroj: vlastní)

Obrázek 31 Brána vizualizace

(zdroj: vlastní)

Obrázek 32 Brána moodboard

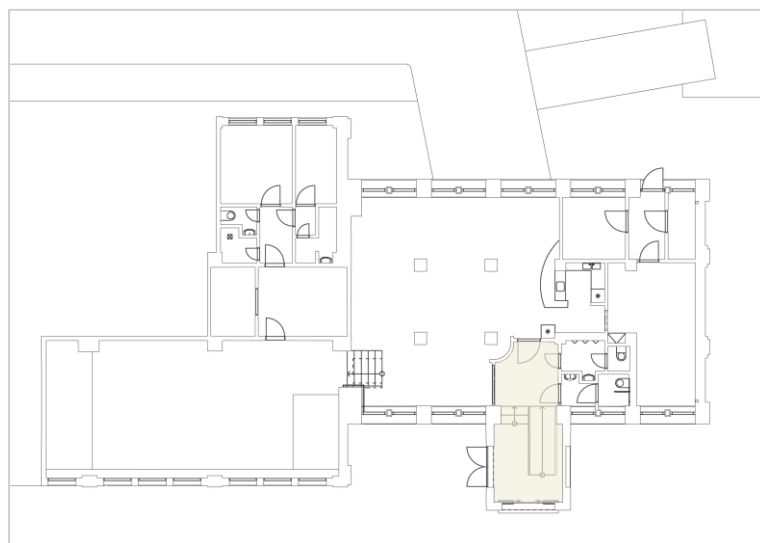
(zdroj: vlastní)

6.6 Vizuál chodby

Vizuální podoba chodby je jakýmsi začátkem cesty, po které se návštěvník vydává. Je inspirována samotným šátkem keffiyeh jako celkem, než se v dalších částech prostoru rozdělí na jednotlivé vzory. Šátky pokrývají celý prostor chodby a mění ho k nepoznání.

Způsob, jakým se látka vine prostorem, připomíná samotné vázání keffiyeh. V některých místech látka volně padá dolů, v jiných se lehce vlní, jinde je svěšená, což vytváří dojem, že se prostor mění. Tyto změny v otevření a uzavření dávají chodbě nenápadnou, ale efektivní dynamiku. I osvětlení přispívá k celkovému dojmu. V prostoru je umístěno tak, aby osvědčovalo zavěšené látky a zvýraznilo jejich strukturu. Rozmístěním světelných zdrojů vznikají zajímavé stíny a efekty, které se mění v závislosti na pohybu návštěvníků.

Instalace je navržena z šátků z poměrně lehké látky. Jednotlivé šátky se budou v různých místech spojovat v dlouhý pás zavázáním střepců, které jsou na každém z nich. To usnadní následnou deinstalaci a umožní opětovné použití v budoucnu. Jelikož máme povoleno zasahovat do konstrukce, bude možné vytvořit stabilní a nenápadnou nosnou síť z nylonového vlasce a háčků ve stěnách a stropě, na kterou se látka zavěsí. Vlasce je dostatečně pevný, aby udržel vše na svém místě a zároveň tak jemný, že nenarušuje vizuální dojem. Prostor zůstává průchozí a plně bezbariérový.

Obrázek 33 Chodba umístění

(zdroj: vlastní)

Obrázek 34 Chodba vizualizace

(zdroj: vlastní)

Obrázek 35 Chodba moodboard

(zdroj: vlastní)

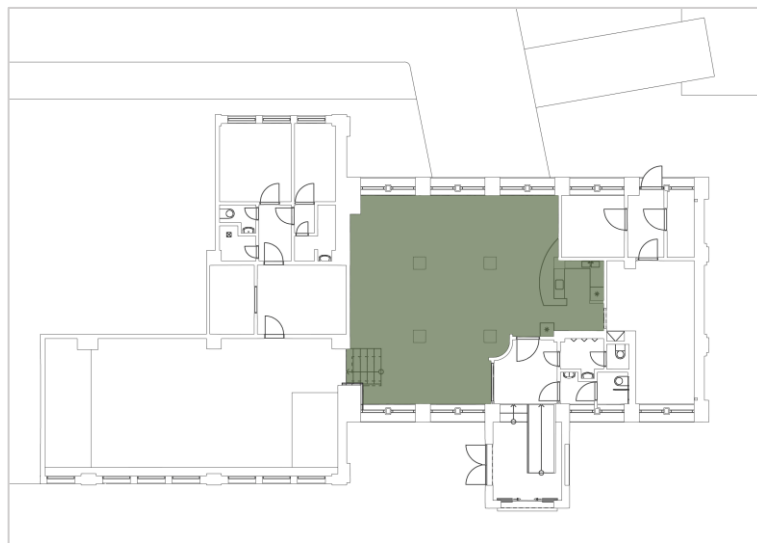
6.7 Vizuál kavárny

Kavárna plynule navazuje na chodbu, a to nejen fyzicky, ale i tematicky. Zatímco chodba pracuje se šátkem keffiyeh jako celkem, právě v kavárně se objevuje první vzor, a tím je olivovník. Celý prostor je inspirován jeho tvarem, strukturou a atmosférou olivového sadu. Samotné stromy zde nejsou zobrazeny realisticky. Jde spíše o symbolické ztvárnění, které je ale natolik výrazné, že návštěvníci pochopí, co bylo inspirací.

Po celém prostoru ze stropu a stěn visí látky v různých délkách a rozmístění, které připomínají větve olivovníku. Látky se podobně jako na chodbě, v některých místech vlní, napínají se nebo jemně splývají dolů. Součástí vizuálního řešení jsou i „kmeny“. Ty budou vytvořeny pomocí snadno ohebných trubek, které se běžně používají pro podlahové vytápění. Budou nasprejovány do přírodních odstínů a ovinuty kolem sloupů, čímž je promění na živé prvky instalace.

Použití teplého, měkkého světla navodí atmosféru večerního olivového sadu při západu slunce, kde se návštěvníci budou cítit příjemně a uvolněně.

Instalace je navržena tak, aby působila přirozeně a čistě. Vše je znovu připevněno pomocí kovových háčků a nosné sítě z nylonového vlasce. Díky pružnosti materiálu se dají trubky snadno tvarovat. Celý systém je lehký a zároveň dostatečně stabilní. Prostor samozřejmě zůstává plně průchozí a bezbariérový.

Obrázek 36 Kavárna umístění

(zdroj: vlastní)

Obrázek 37 Kavárna vizualizace

(zdroj: vlastní)

Obrázek 38 Kavárna moodboard

(zdroj: vlastní)

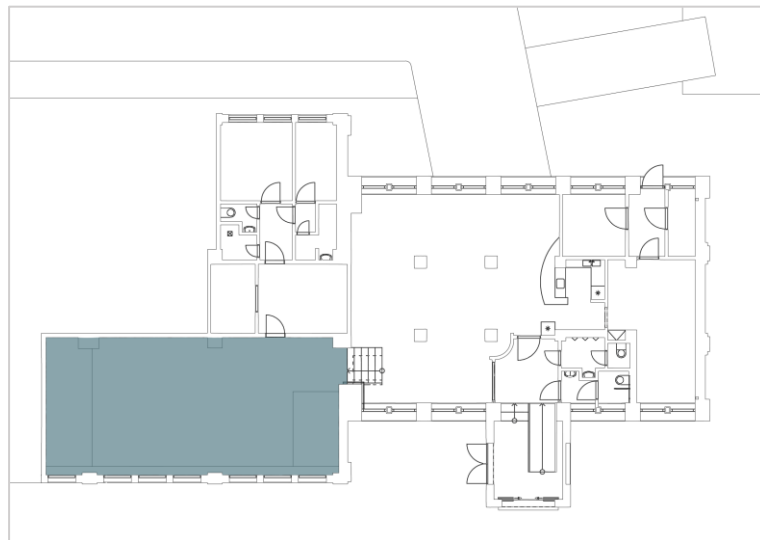
6.8 Vizuál sálu

Sál je inspirován další částí vzoru šátku, a to mořem. Opět zde nejde o doslovné zobrazení, ale spíše o atmosféru. Celý prostor sálu je zaplněn nařasenými látkami zavěšenými pod stropem a tvarovanými tak, aby připomínaly hladinu moře a mořské vlny.

Významnou roli hraje hlavně světlo. Je tlumené, rozptýlené a prosvítá skrz látky. Tím vytváří efekty vodní hladiny či světelných odlesků pod hladinou moře. Látky jsou lehké a částečně průsvitné, aby světlo dokázalo vykreslit jejich strukturu a zdůraznit jejich tvar.

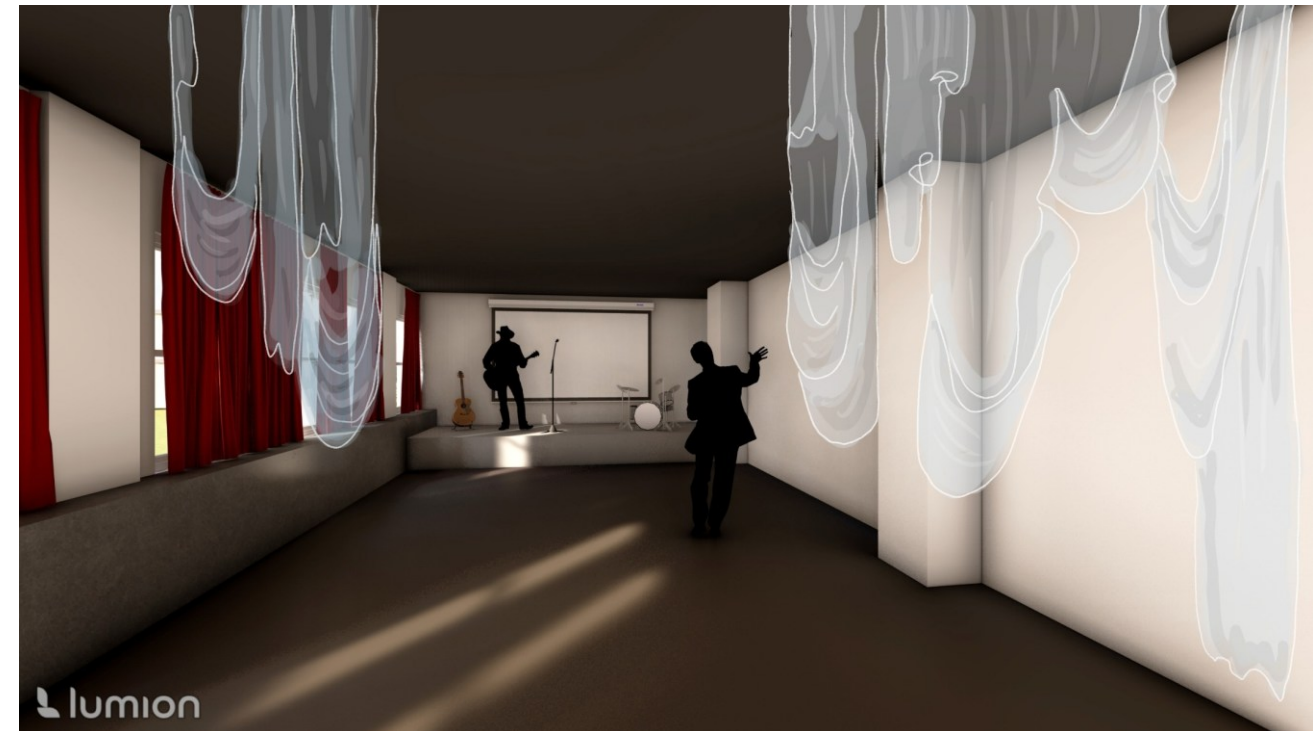
Z hlediska technického řešení se opět pracuje s nylonovým vlascem, který je téměř neviditelný a umožňuje látky zavěsit do různých výšek a úhlů.

Protože se v sále konají koncerty a filmové projekce, je nezbytné zachovat čistý prostor pro pódium, promítací plochu a diváky. Výzdoba je navržena tak, aby nezasahovala do světelné techniky, nebránila výhledu a nerušila při sledování nebo poslechu. Látky jsou proto rozmístěny jen tam, kde nenarušují funkčnost sálu. Dekorace je vizuálně výrazná, ale technicky jednoduchá a nenápadná, aby byla zachována hlavní pozornost na samotném programu.

Obrázek 39 Sál umístění

(zdroj: vlastní)

Obrázek 40 Sál vizualizace

(zdroj: vlastní)

Obrázek 41 Sál moodboard

(zdroj: vlastní)

6.9 Vizuál chill zóny

Venkovní chill zóna přináší živý a odlehčený kontrast k interiéru festivalu. Je inspirována obchodními stezkami, tedy materiály a předměty, které se po nich převážely. Patří mezi ně koberce, koření, látky a mnoho dalšího.

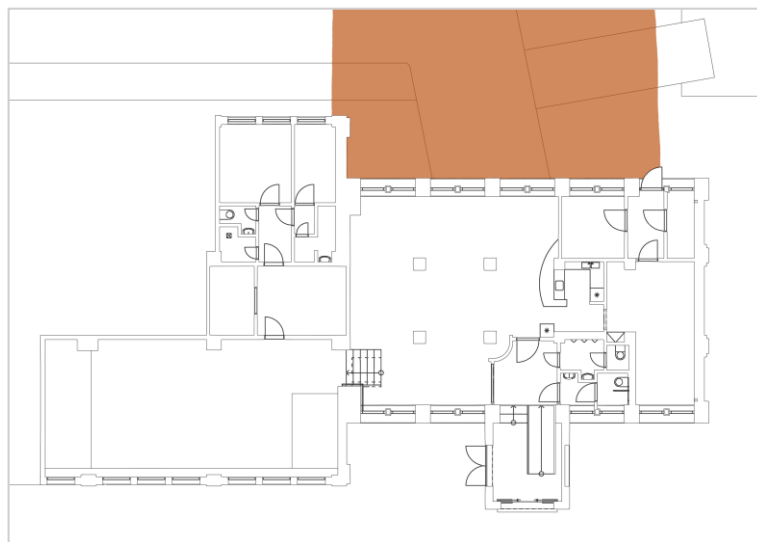
Celý prostor tak připomíná tržnici. Na zemi jsou rozloženy barevné koberce, které tvoří příjemný a měkký povrch pro sezení. Na nich jsou rozmístěny lavičky a stoly z palet z minulých ročníků. Ve vzduchu je cítit vůně vonných svící a tyčinek. Tímto prostorem proudí lidé, kteří si jdou na chvíli odpočinout, najíst tradičních palestinských pokrmů nebo se pobavit s přáteli.

Dominantním prvkem jsou stany. Lehké konstrukce běžných stanů, které se obvykle na tyto venkovní akce využívají nabízí ideální základ pro můj návrh. Využita bude jejich kovová konstrukce, na kterou budou zavěšeny a napnuty různobarevné látky. Atmosféru doplní světelné řetězy rozmístěny po celém prostoru, které dodají jemné světlo a promění celou chill zónu na klidné místo ideální k posezení.

Obrázek 43 Chill zóna vizualizace

(zdroj: vlastní)

Obrázek 42 Chill zóna umístění

(zdroj: vlastní)

Obrázek 44 Chill zóna moodboard

(zdroj: vlastní)

ZÁVĚR

Cílem této bakalářské práce bylo vytvořit návrh prostorového designu festivalu Kontinent, který vizuálně odráží jeho charakter, zaměření a cílovou skupinu. Letošní ročník tohoto festivalu si vzal za cíl, nejen poskytnout návštěvníkům dobrou hudbu a doprovodný program, ale i poukázat na současné problémy ve světě. Jelikož je tématem šestého ročníku Orient, vybrala jsem si zaměřit se jen na Palestinu. V rámci práce byl zpracován kompletní návrh výzdoby, včetně barevnosti, materiálů a technického řešení. Proces návrhu byl postaven na úvodní rešerši a znalostí z minulých ročníků této akce, na jejichž základě vznikly konkrétní návrhy.

Výsledná vizuální stránka je navržena tak, aby byla co nejvíce zapamatovatelná, soudržná a snadno aplikovatelná. Celá koncepce je založena na tradičním palestinském šátku keffiyeh, a hlavně na jeho vzoru. Každý jednotlivý prostor je inspirován jedním z jeho vzorů, společně tak tvoří vizuálně kompletní celek. Návrh byl vytvořen jako edukační prostředek i vizuální doplněk pro navození jedinečné atmosféry. Celý design bere ohledy na požadavky návštěvníků, pořadatelů i účinkujících festivalu. Zachovává prostor bezpečný a zcela bezbariérový.

Návrh je vytvořen tak, aby mohl být skutečně realizován v praxi. Práce ukazuje, jak důležitou roli hraje prostorový design či scénografie při budování identity kulturních akcí jako jsou festivaly, a jak může ovlivnit celkový zážitek z akce. Pečlivě promyšlené vizuální prvky a rozvržení prostoru pomáhá podpořit dramaturgii festivalu, zapamatovatelnost a tvorbu funkčního, vizuálně zajímavého prostředí.

Práce na tomto projektu mi umožnila propojit teoretické znalosti s praktickým návrhem. Přinesla mi tak cennou zkušenost s tvorbou prostorového designu kulturních akcí. Během celého procesu jsem se dozvěděla spoustu nových informací, naučila se lépe pracovat s prostorem, materiály a vizuálním vyprávěním. Uvědomila jsem si, jak důležité je při návrhu zohlednit estetickou stránku, funkčnost i dopad na návštěvníky. Tento projekt mě zároveň donutil uvažovat o designu jako o mocném nástroji, který může nést hlubší význam, vyjadřovat postoj a otevírat důležitá témata.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- AL-A'ZAMI, Shaykh Fadhl al-Rahman. The status of the Turban in the Sunnah. Online. In: Muslimvillage. 2015. Dostupné z: <https://muslimvillage.com/2015/12/22/40902/the-status-of-the-turban-in-the-sunnah/>. [cit. 2025-04-09].
- BAKAR, Muhammad Fauzan Abu. Colours of Islam. Online. In: Academia. 2013. Dostupné z: https://www.academia.edu/6434115/Colours_of_Islam. [cit. 2025-04-08].
- BEGUM, Tahmina. In the shade of the sun: Redecorating the Palestinian symbol. Online. In: The Newarab. 2023. Dostupné z: <https://www.newarab.com/features/shade-sun-redecorating-palestinian-symbol>. [cit. 2025-04-09].
- BIERUT, Michael. How Has Scenic Design Evolved Over Time? Online. In: Duitdesign. 2025. Dostupné z: <https://duitdesign.com/how-has-scenic-design-evolved-over-time.html>. [cit. 2025-05-03].
- BRITANNICA. Music festival. Online. In: Britannica. 2024. Dostupné z: <https://www.britannica.com/art/music-festival>. [cit. 2025-05-05].
- CONSCIOUS CAMP. About Conscious Camp. Online. Conscious Camp. 2025. Dostupné z: <https://consciouscamp.co.uk/>. [cit. 2025-05-05].
- ELEVATE FESTIVAL. Elevate Festival – Music, Arts and Political Discourse. Online. Elevate Festival. 2025. Dostupné z: <https://elevate.at/en/festival/>. [cit. 2025-05-05].
- ESNS. Sustainability – Ecological Futureproof. Online. ESNS. 2025. Dostupné z: https://esns.nl/en/showcasing-for-a-better-world/sustainability_. [cit. 2025-05-03].
- FESTIVAL FUGA. Festival FUGA. Online. Festival FUGA. 2024. Dostupné z: <https://www.fugafestival.com/>. [cit. 2025-05-05].
- FESTNOISE. Key roles in a music festival team. Online. In: Festnoise. 2025. Dostupné z: <https://www.festnoise.com/home/key-roles-in-a-...>
- GHITIS, Frida. Macron Hits a Familiar Wall in Lebanon, and Puts the Blame on Hezbollah. Online. In: World Politics Review. 2020. Dostupné z: https://www.worldpoliticsreview.com/for-france-s-macron-lebanon-s-leader-betrayed-their-commitment-to-reform/?nsl_bypass_cache=66472b49433c0197dcd65fb611ee9e13. [cit. 2025-04-07].

- GRAY, Nicola. Themes of Return, Exile, and the Sea Trickle Through a Palestinian Art Festival. Online. In: Hyperallergic. 2016. Dostupné z: <https://hyperallergic.com/345689/themes-of-return-exile-and-the-sea-trickle-through-a-palestinian-art-festival/>. [cit. 2025-05-04].
- GREEN VIBRATIONS FESTIVAL. About us. Online. Green Vibrations Festival. 2025. Dostupné z: <https://www.greenvibrations.nl/about>. [cit. 2025-05-05].
- HART, John L. Palestine – Land Bridge Between Empires. Online. In: Deseret. 1990. Dostupné z: <https://www.deseret.com/1990/1/6/18840503/palestine-land-bridge-between-empires-br-key-international-routes-brought-both-trade-caravans-and-in/>. [cit. 2025-05-04].
- HELBAWY, Ziyad El. The Resilient Roots of Palestinian Food. Online. In: Cairo scene. 2023. Dostupné z: <https://cairoscene.com/LifeStyle/The-Resilient-Roots-of-Palestinian-Food>. [cit. 2025-04-13].
- HILL, Christopher. What's the Matter with Saying 'The Orient'? Online. In: Japan society. © 2025. Dostupné z: https://aboutjapan.japansociety.org/content.cfm/whats_the_matter_with_saying_the_orient#sthash.DvRyFnwo.ho7CbjQh.dpbs. [cit. 2025-04-07].
- HIRBAWI. What does the Palestinian keffiyeh symbolize? Online. In: Hirbawi. 2023. Dostupné z: https://kufiya.org/what-does-the-palestinian-keffiyeh-symbolize/#elementor-toc_heading-anchor-3. [cit. 2025-04-08].
- JAK V KUCHYNI. Co je upcyklace a downcyklace? Online. In: Jak v kuchyni. 2018. Dostupné z: <https://www.jakvkuchyni.cz/co-je-upcyklace-downcyklace/>. [cit. 2025-05-03].
- JOSSET, Arthur. Set design techniques to enhance your event. Online. In: IMAGINA. 2024. Dostupné z: <https://imagina.com/en/blog/article/scenography/>. [cit. 2025-05-03].
- KAVLL. Why Event Lighting Design Is Crucial For Event Success: Tips From The Pros. Online. In: Kavll. 2024. Dostupné z: <https://kavll.com/blogs/why-event-lighting-design-is-crucial-for-event-success/>. [cit. 2025-05-03].
- KILLIN, Anton. The origins of music: Evidence, theory, and prospects. Online. In: Sage Journals. 2018. Dostupné z: <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/2059204317751971>. [cit. 2025-05-03].
- KIM, Kibum. Where Some See Fashion, Others See Politics. Online. In: The New York Times. 2007. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/2007/02/11/fashion/shows/11KAFFIYEH.html>. [cit. 2025-04-08].

KULTURA HRANICE. Neočekávaný dýchánek. Online. Kultura Hranice. 2020. Dostupné z: <https://kultura-hranice.cz/akce/neocekavany-dychanek-3/>. [cit. 2025-05-05].

LET FESTIVAL. O festivalu LET. Online. In: LET festival. 2024. Dostupné z: <https://letfestival.cz/>. [cit. 2025-04-09].

LET IT ROLL. Rollin' Green. Online. LETITROLL. 2024. Dostupné z: <https://www.letitroll.cz/RollinGreen>. [cit. 2025-05-03].

MÉJANA FRAGRANCES. Méjana's Aromatic Reminisce. Online. In: Mejanafragrances.com. 2023. Dostupné z: <https://mejanafragrances.com/blogs/blog/mejanas-aromatic-reminisce-a-journey-through-the-scented-history-of-palestine>. [cit. 2025-05-05].

MEDIUM. Ancient Palestinian Trade Routes and Commerce. Online. In: Medium. 2023. Dostupné z: <https://scanderbegal.medium.com/ancient-palestinian-trade-routes-and-commerce-2bea723725df>. [cit. 2025-05-04].

MYERS, John. Are there any traditional drinks in Palestine? Online. In: Chef Reader. 2023. Dostupné z: <https://chefreader.com/are-there-any-traditional-drinks-in-palestine/>. [cit. 2025-04-13].

NA VÁŽKÁCH. Festival Na Vážkách. Online. In: Na Vážkách. 2023. Dostupné z: <https://www.navazkach.cz/>. [cit. 2025-04-10].

NASSER, Christiane Dabdoub (ed.). Palestinian Food and Foodways. Online. In: Institute for Palestine Studies. 2023. Dostupné z: <https://www.palestine-studies.org/en/node/1654217>. [cit. 2025-04-13].

NÉGRIER, Emmanuel; AGUSTÍ, Lluís Bonet a GUÉRIN, Michel. Music Festivals, a Changing World. Online. In: HAL. 2013. Dostupné z: <https://hal.science/hal-01439617/document>. [cit. 2025-04-08].

OGINNI, Felix. An in-depth exploration of color meanings across cultures. Online. In: Medium. 2024. Dostupné z: <https://medium.com/@felixoginni/an-in-depth-exploration-of-color-meanings-across-cultures-4c444b8f3899>. [cit. 2025-04-08].

PETERS, Marc. Why is the Arabian Sea so important? Online. In: NSECS. 2025. Dostupné z: <https://www.ncesc.com/geographic-faq/why-is-the-arabian-sea-so-important/>. [cit. 2025-05-04].

POLÍVKA, Dominik. Okolo je les? (Okolojeles). Online. In: Fool Moon Zine. 2018. Dostupné z: <https://www.fullmoonzine.cz/clanky/okolo-je-les-okolojeles>. [cit. 2025-05-05].

PROCORE. Event Lighting Design 101: A Complete Guide to Illuminating Your Event. Online. In: ProCore Productions. 2024. Dostupné z: <https://procoreproductions.com/blog/event-av-technology-and-innovations/event-lighting-design-101-a-complete-guide-to-illuminating-your-event/>. [cit. 2025-05-03].

ROCK FOR PEOPLE. Tým RFP. Online. Rock for People. 2025. Dostupné z: <https://rockforpeople.cz/tym/>. [cit. 2025-05-03].

SIEGL. Upcyklace, downcyklace, recyklace. Znáte rozdíl? Online. In: Siegl kontejnery. 2016. Dostupné z: <https://www.siegl.cz/blog/odpady/upcyklace-downcyklace-recyklace-znate-rozdil>. [cit. 2025-05-03].

TÉČKO. *Rekonstrukce Vrátnice*. Online, obrázek. In: Téčko. 2020. Dostupné z: <https://www.tka.cz/aktualne/2020/04/rekonstrukce-vratnice>. [cit. 2025-05-11].

TRAVEL FOOD ATLAS. Palestinian Food: 13 Dishes of Palestine. Online. In: Travel Food Atlas.com. 2022, 2025. Dostupné z: <https://travelfoodatlas.com/palestine-food>. [cit. 2025-04-14].

UNITED NATIONS. About the Nakba. Online. In: United Nations. 2023. Dostupné z: <https://www.un.org/unispal/about-the-nakba/>. [cit. 2025-05-04].

UFO BUFO. Ufo Bufo festival. Online. 2024. Dostupné z: <https://www.facebook.com/ufobufo.eu/>. [cit. 2025-05-05].

U:FEST. O festivalu. Online. U:fest. 2024. Dostupné z: <https://www.ufest.cz/o-festivalu/>. [cit. 2025-05-05].

VORDERSTRASSE, Tasha. Explaining the Meaning of the Words “Orient” and “Oriental”. Online. In: Institute for the Study of Ancient Cultures, University of Chicago. 2023. Dostupné z: <https://isac.uchicago.edu/sites/default/files/uploads/Explaining%20the%20Meanings%20of%20the%20Words%20Orient%20and%20Oriental%2C%20Tasha%20Vorderstrasse.pdf>. [cit. 2025-04-07].

ZAHHER, Yasmin. The Evolution of Palestinian Cuisine. Online. In: Haaretz. 2020. Dostupné z: <https://www.haaretz.com/middle-east-news/palestinians/2020-08-07/ty-article-magazine/.premium/the-evolution-of-palestinian-cuisine/0000017f-e2c5-d568-ad7f-f3ef9a000000>. [cit. 2025-04-13].

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Festival LET	18	Obrázek 34 Chodba vizualizace	40
Obrázek 2 Výzdoba festivalu UFO BUFO	18	Obrázek 35 Chodba moodboard	40
Obrázek 3 Jedinečné prostředí festivalu Elevate	19	Obrázek 36 Kavárna umístění	41
Obrázek 4 Festival Conscious Camp	19	Obrázek 37 Kavárna vizualizace	41
Obrázek 5 Design a osvětlení festivalu	22	Obrázek 38 Kavárna moodboard	41
Obrázek 6 Tradiční podlaha	24	Obrázek 39 Sál umístění	42
Obrázek 7 Osmicípé hvězdy	25	Obrázek 40 Sál vizualizace	42
Obrázek 8 Dva ptáci obrácení zády	25	Obrázek 41 Sál moodboard	42
Obrázek 9 Stany	25	Obrázek 42 Chill zóna umístění	43
Obrázek 10 Vojáci s keffiyeh	26	Obrázek 43 Chill zóna vizualizace	43
Obrázek 11 Keffiyeh	26	Obrázek 44 Chill zóna moodboard	43
Obrázek 12 Moderní využití keffiyeh	27		
Obrázek 13 Vzor keffiyeh	27		
Obrázek 14 Olivovník	28		
Obrázek 15 Instalace od Xaytun Ennasr	28		
Obrázek 16 Pobřeží Gazy	29		
Obrázek 17 Palestinské koření	29		
Obrázek 18 Falafel, hummus a shakshuka	31		
Obrázek 19 Sahlab, jallab a tamar hindi	31		
Obrázek 20 Tanec Dabke	32		
Obrázek 21 Plakáty minulých ročníků	33		
Obrázek 22 Kontinent čtvrtý ročník	34		
Obrázek 23 Kontinent pátý ročník	34		
Obrázek 24 Náš tým	35		
Obrázek 25 Mapa širších vztahů	36		
Obrázek 26 Situace – současný stav	36		
Obrázek 27 Fotodokumentace Vrátnice	37		
Obrázek 28 Situace – zóny a pohyby	38		
Obrázek 29 Situace – navrhovaný stav	38		
Obrázek 30 Brána umístění	39		
Obrázek 31 Brána vizualizace	39		
Obrázek 32 Brána moodboard	39		
Obrázek 33 Chodba umístění	40		

SEZNAM CIZÍCH VÝRAZŮ

Punk	hudební a životní styl
Rock	žánr populární hudby
Folk	hudba s důrazem na text
Jazz	hudební žánr afroamerického původu
Mainstream	hlavní proud
Underground	alternativní kulturní scéna
Lineup	program účinkujících
Rave	taneční party s elektronickou hudbou
Sound system	mobilní hudební aparatura
Design	výtvarné řešení
Branding	budování značky
Vizuál	vizuální podoba
Feedback	zpětná vazba
Budget	rozpočet
Event	událost
Workshop	seminář nebo praktická dílna
Sponsoring	finanční podpora výměnou za propagaci
Image	veřejný obraz
Strategy	strategie
Concept	hlavní myšlenka, koncept
Platform	prostor pro sdílení a prezentaci
Promotion	propagace
Stage	pódium
Setup	uspořádání
Moodboard	inspirační koláž

Videomapping	projekce na objekty
Performance	umělecké vystoupení
Orient	historické označení východních kultur
Orientalismus	pohled Západu na Východ jako zaostalý
Nakba	katastrofa
Keffiyeh	tradiční šátek
Gender	sociální role pohlaví
Kolonialismus	nadvláda jednoho státu nad cizím územím
Postkolonialismus	myšlenkový směr kritizující dědictví kolonialismu
Multikulturní	zahrnující více kultur
Identity	identita
Eco – friendly	šetrný k životnímu prostředí
Upcyclace	přeměna odpadu v nový produkt
Recyklace	znovuzpracování materiálů
Downyklace	opakovaná recyklace
Uplighting	nasvícení směrem vzhůru
Wash lighting	plošné osvětlení prostoru
Spotlighting	nasvícení konkrétního bodu
Tahini	sezamová pasta
Pita	arabský chléb
Wrap	zavinutý pokrm do tenké placky
Attar	arabský výraz pro bylinkáře

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

DIY	do it yourself (udělej si sám)
DJ	disc jockey (diskžokej)
AI	artificial intelligence (umělá inteligence)
ks	kus
cm	centimetr
š.	šířka
v.	výška
d.	délka
tl.	tloušťka
l	litr

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Mapa širších vztahů

Příloha P II: Situace – současný stav

Příloha P III: Situace – zóny a pohyby

Příloha P IV: Situace – navrhovaný stav

Příloha P V: Vizualizace brána

Příloha P VI: Výpis prvků a materiálů brána

Příloha P VII: Vizualizace chodba

Příloha P VIII: Výpis prvků a materiálů chodba

Příloha P IX: Vizualizace kavárna

Příloha P X: Výpis prvků a materiálů kavárna

Příloha P XI: Vizualizace sál

Příloha P XII: Výpis prvků a materiálů sál

Příloha P XIII: Vizualizace chill zóna

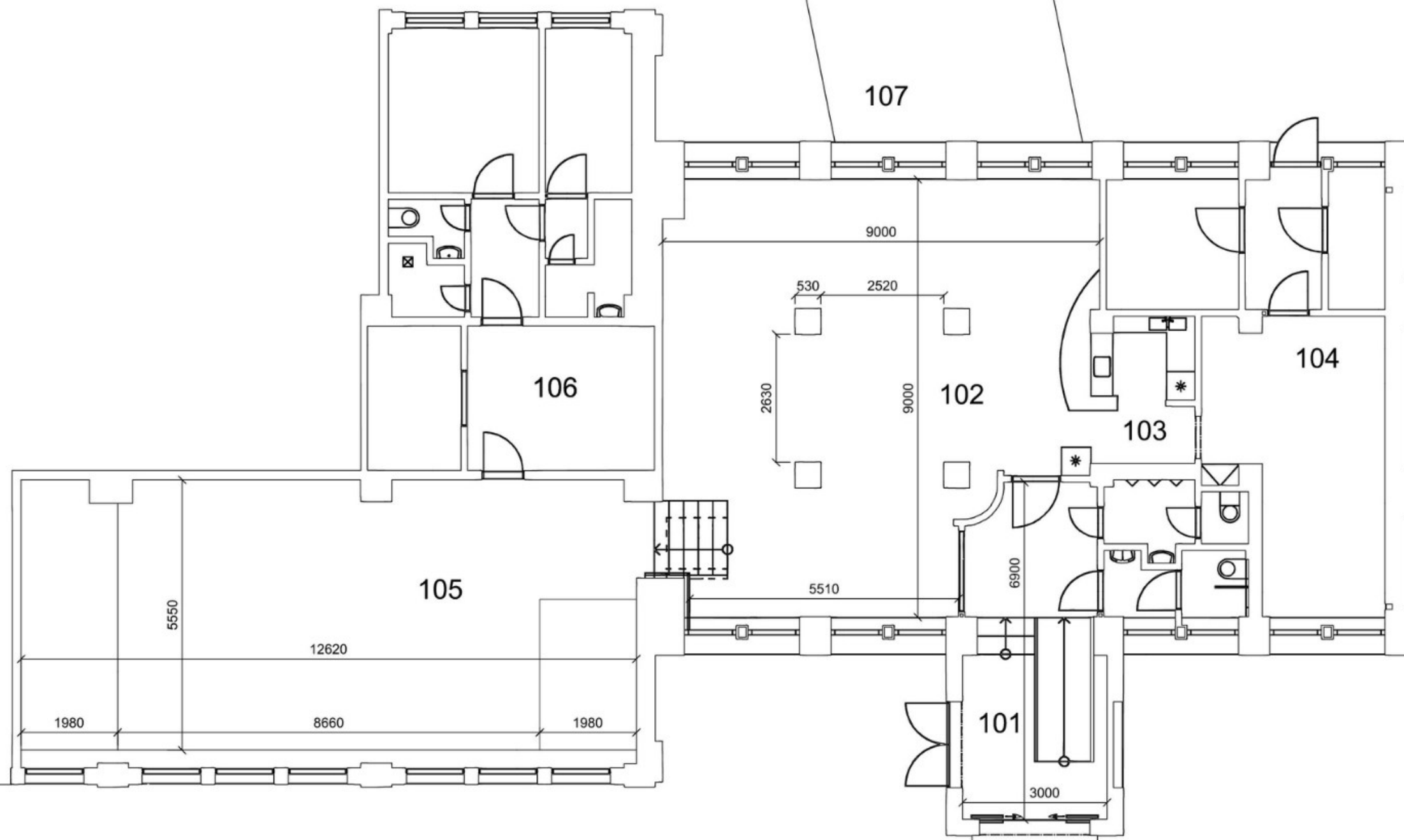
Příloha P XIV: Výpis prvků a materiálů chill zóna

Příloha P XV: CD

LEGENDA MÍSTNOSTÍ

- 101 Chodba
- 102 Kavárna
- 103 Bar
- 104 Zázemí baru
- 105 Sál
- 106 Zákulisí
- 107 Venkovní prostor

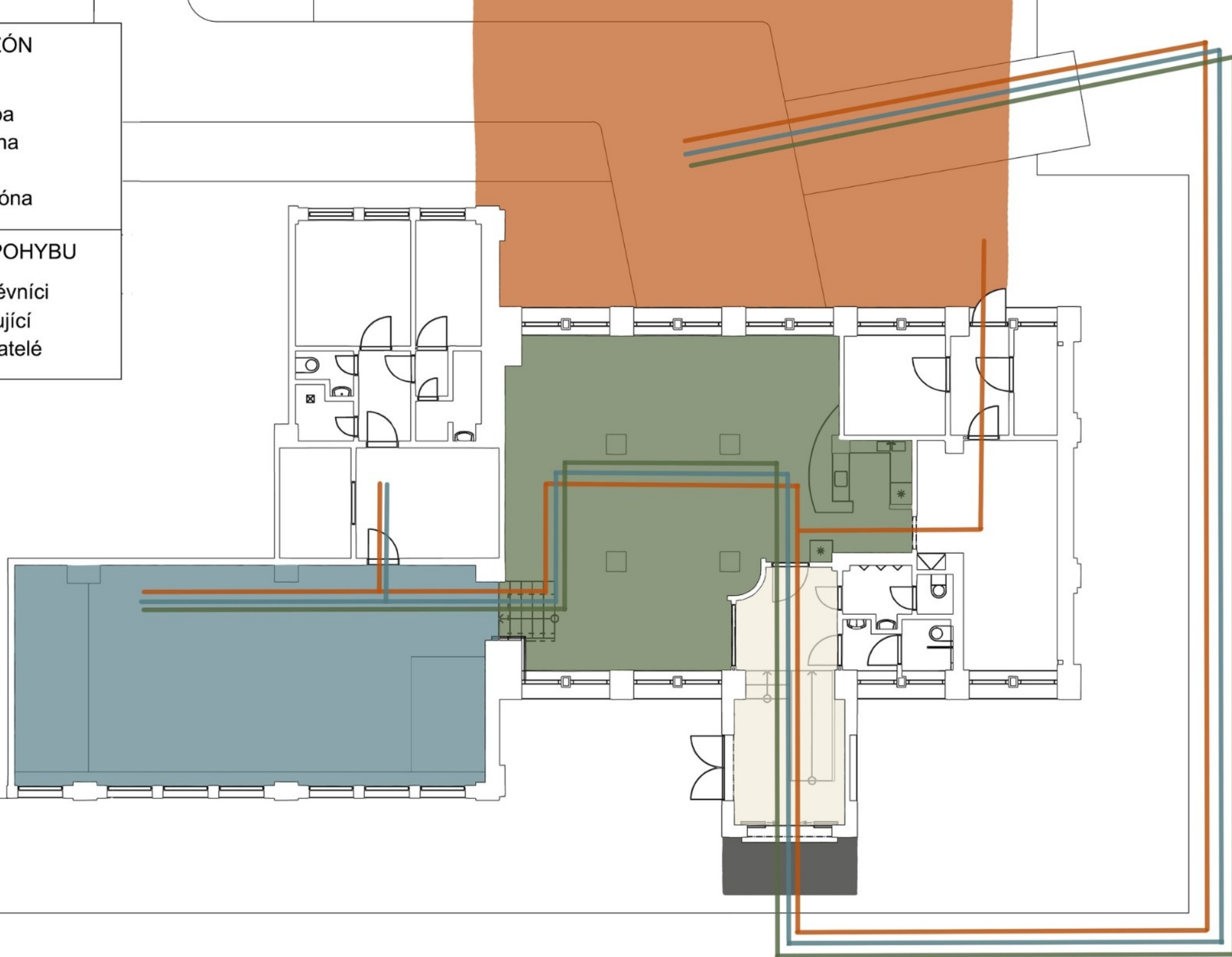

LEGENDA ZÓN

- Brána
- Chodba
- Kavárna
- Sál
- Chill zóna

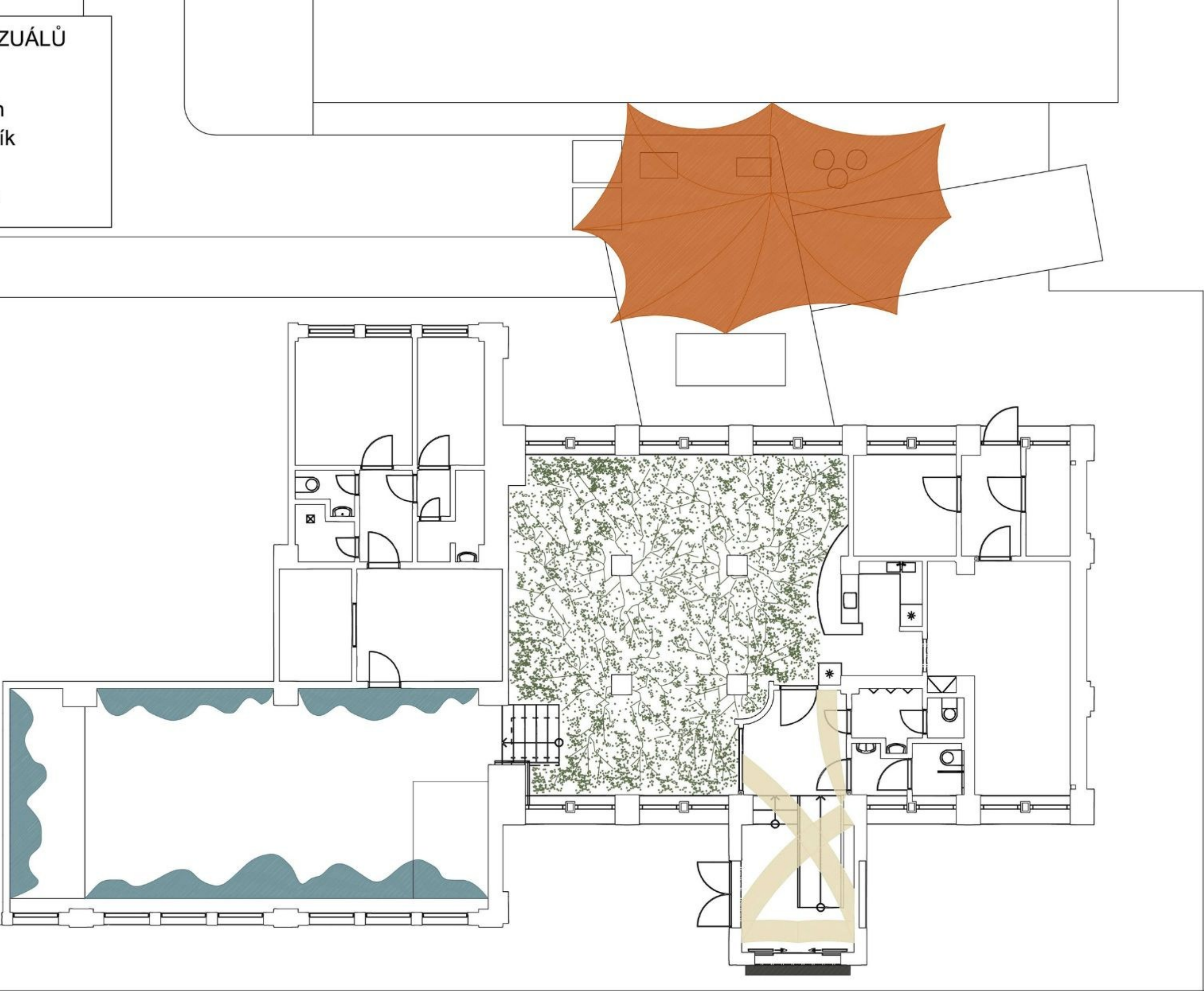
LEGENDA POHYBU

- Návštěvníci
- Účinkující
- Pořadatelé

LEGENDA VIZUÁLŮ

- Brána
- Keffiyeh
- Olivovník
- Moře
- Tržnice

UTB ve Zlíně
FMK
Ateliér Tvorba prostoru

Vypracovala: Štěpánka Bílková
Vedoucí práce: MgA. Bernadett Királyová

Název práce: Prostorový design
festivalu Kontinent

Formát: A3
Rok: 2025

BRÁNA -
VIZUALIZACE

BRÁNA

PRVKY A MATERIÁLY	FOTO	MNOŽSTVÍ (ks) / ROZMĚR (cm)	VYUŽITÍ
Dřevěné hranoly		4 / š. 80, v. 80, d. 200	Nosná konstrukce
OSB deska (broušená)		2 / 250 × 125 × 1,2	Hlavní výplň brány
Černá a bílá univerzální barva		1 sada (bílá a černá, každá 0,75 l)	Nátěr a dekorace
Bezbarvý matný lak		2 (0,4 l)	Ošetření proti vlhkosti
Pískové pytlíky		2 / cca 2 kg	Zatížení konstrukce
Vrutý do dřeva / kovové úhelníky a spojky		cca 10 / 0,4 × 5 / cca 5 / š. 5, v. 5, tl. 0,2	Spojení hranolů a OSB desek / zpevnění rohů a spojů

UTB ve Zlíně
FMK
Ateliér Tvorba prostoru

Vypracovala: Štěpánka Bílková
Vedoucí práce: MgA. Bernadett Királyová

Název práce: Prostorový design
festivalu Kontinent

Formát: A3
Rok: 2025

CHODBA -
VIZUALIZACE

CHODBA

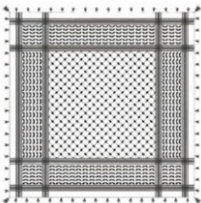
PRVKY A MATERIÁLY

FOTO

MNOŽSTVÍ (ks) / ROZMĚR (cm)

VYUŽITÍ

Šátky (keffiyeh)

20 / š. 100, d. 100

Hlavní prvek výzdoby

Kovové háčky

15 / průměr 0,3, d. 5

Kotvení nosné sítě a textilie

Nylonový vlasec

1 / průměr 0,5, d. 10000

Vytvoření nosné sítě

UTB ve Zlíně
FMK
Ateliér Tvorba prostoru

Vypracovala: Štěpánka Bílková
Vedoucí práce: MgA. Bernadett Királyová

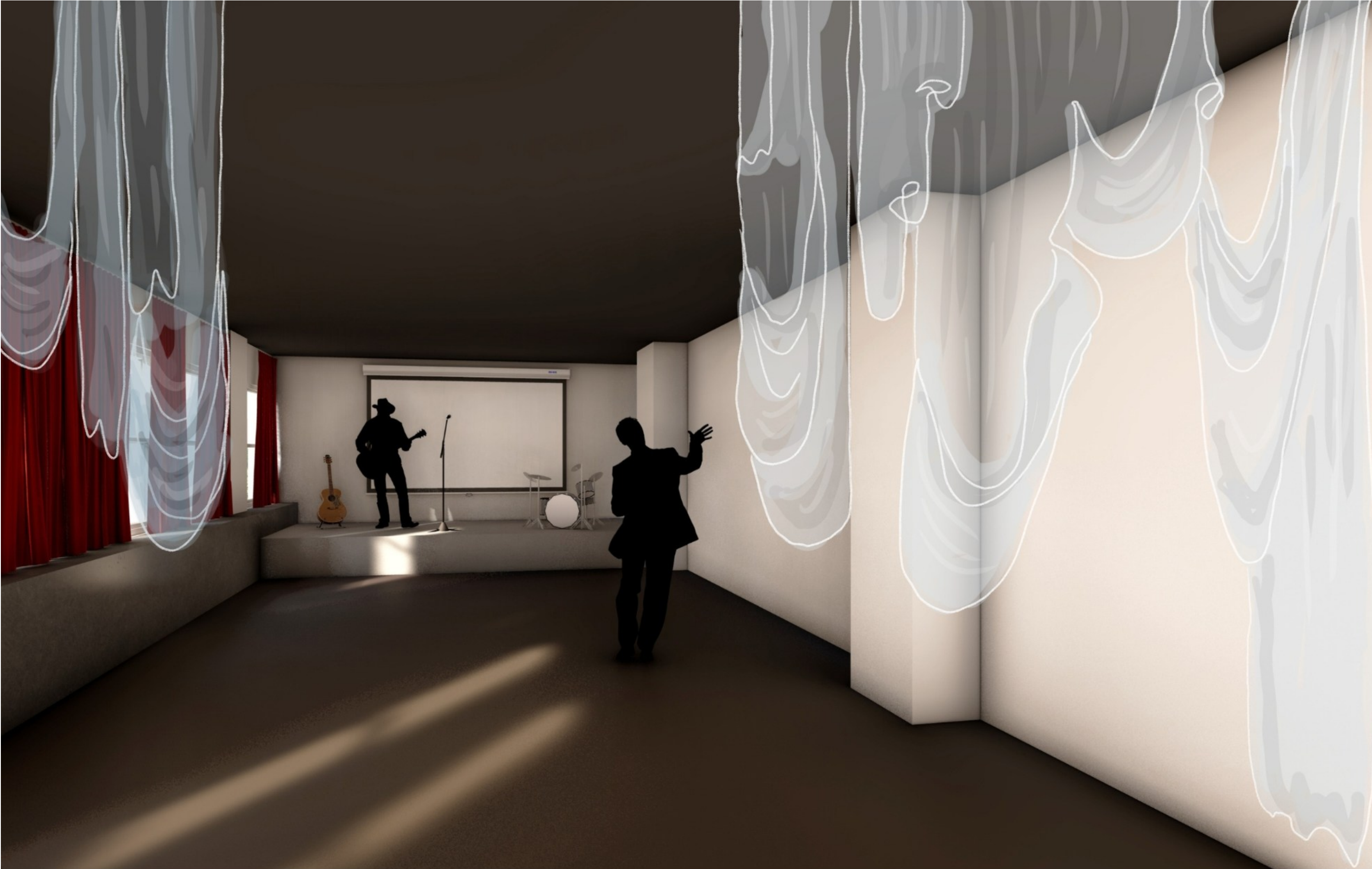
Název práce: Prostorový design
festivalu Kontinent

Formát: A3
Rok: 2025

KAVÁRNA -
VIZUALIZACE

KAVÁRNA

PRVKY A MATERIÁLY	FOTO	MNOŽSTVÍ (ks) / ROZMĚR (cm)	VYUŽITÍ
Textil (zelená, hnědá)		cca 20 / různé	Vytvoření „korun stromů“
Trubka PE – RT/AL		1/ průměr 4, d. 5000	Vytvoření „kmenů“
Hnědý matný lak		2 (0,4 l)	Nabarvení trubek
Kovové háčky		20 / průměr 0,3, d. 5	Kotvení nosné sítě a textilie
Nylonový vlasec		3 / průměr 0,5, d. 10000	Vytvoření nosné sítě, uchycení trubek

UTB ve Zlíně
FMK
Ateliér Tvorba prostoru

Vypracovala: Štěpánka Bílková
Vedoucí práce: MgA. Bernadett Királyová

Název práce: Prostorový design
festivalu Kontinent

Formát: A3
Rok: 2025

SÁL -
VIZUALIZACE

SÁL

PRVKY A MATERIÁLY

FOTO

MNOŽSTVÍ (ks) / ROZMĚR (cm)

VYUŽITÍ

Textil (modrá, bílá, zelená)

cca 20 / různé

Vytvoření „vln“

Kovové háčky

20 / průměr 0,3, d. 5

Kotvení nosné sítě a textilie

Nylonový vlasec

3 / průměr 0,5, d. 10000

Vytvoření nosné sítě

UTB ve Zlíně
FMK
Ateliér Tvorba prostoru

Vypracovala: Štěpánka Bílková
Vedoucí práce: MgA. Bernadett Királyová

Název práce: Prostorový design
festivalu Kontinent

Formát: A3
Rok: 2025

CHILL ZÓNA -
VIZUALIZACE

CHILL ZÓNA

PRVKY A MATERIÁLY

FOTO

MNOŽSTVÍ (ks) / ROZMĚR (cm)

VYUŽITÍ

Kovová konstrukce stanu

3 / š. 500, d. 1000 / š. 300, d. 500

Nosná konstrukce

Textil (různobarevná)

cca 20 / různé

Vytvoření stanu

Nábytek z palet

3 lavičky, 2 stoly /

Posezení

Koberce, polštáře, sedací vaky

5, 8, 3 / různé

Posezení

Světelné řetězy

10 / d. 1500

Osvětlení

Nylonový vlasec

1 / průměr 0,5, d. 10000

Upevnění látek a světelných řetězů